

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉN-VÁRMEGYE KÖZÖNSÉGÉNEK

ÉS A ZEMPLÉN-VÁRMEGYEI „TANITO-EGYESÜLET”-NEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉS ÁRA:

Egész évre . . . 6 frt.
Félévre . . . 3 „
Negyedévre . . . 1 „ 50 kr.

Bérmegtelen levelek csak ismert kezektől fogadhatók el.

Kéziratok nem adtnak vissza.

Egyes szám ára 15 kr.

A nyilttérben minden garmond sor díja 20 kr.

HIRDETÉS DIJJA

hivatalos hirdetéseknek:
Minden szó után 1 kr.
Azonnali bélyeg 30 kr.

Petitnél nagyobb, avagy diszettekkal vagy körzettel ellátott hirdetésekért termékek szerint minden négyzet centim. után 3 kr. számítatik.

Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.

Hirdetések és pénzküldemények a kiadóhivatalhoz intézendők.

Hódoló fölirat.

Az emlékezet örömműnypén, az ápr. hó 11-én megült nemzeti ünnep alkalmából elhatározta vármegyénk közönsége is, hogy hálás érzelmeinek tolmácsolásaként hódoló föliratot intéz a trón zsámolyához. A fölirat, melyet *Dókus Gyula*, vármegyénk főjegyzője fogalmazott, e napokban küldetett el rendeltetése helyére és így szól:

Felséges Császár és Apostoli Király!
Legkegyelmesebb Urunk!!

A nemzet ma a kegyelet márványköveiből ezer év alatt épített emlékesarnokának annál az oszlopánál áll meg, amelyre őseink 1848-ban a fennállásunk, fejlődésünk és megizmosodásunk alapját képező 31. cikkelybe foglalt törvényeinket rávésték, s melyen a dicső emlékezetű *V. Ferdinánd* királynak szentesítő záradéka fényeskedik.

A hála meleg érzésével eltelve a nagy ősök emléke és hódolatteljes szerető szívvvel Felséged felkent személye iránt, zarándokolunk mi is, Zemplén-vármegye közönsége, az ország fiainak hozsánájától viszhangzó szent falakhoz, hogy ott letegyünk kegyeletünk virágaiból; a hazaszeretet soha nem hervadó babérleveleiből font koszorunkat.

Az 1848. évi törvényekkel, a közép-

korból felmaradt alkotmányunk romladozott épülete helyébe új alapok lettek lerakva, hogy azon a közszabadság éroszlopai felépüljenek; az ország lakosait osztályokra bontó falak leromboltassanak; hogy a haza fiai egy tömör nemzeté egyesülhessenek; a gondolatnyilvánítás emberi ősi jogaiba visszahelyeztessék, hogy szabadon szárnyalhasson; a lelki-ösmeretre és tudásra felrakott bilinesek széttörtek, hogy a közmívelődés utjain szegény úgy, mint gazdag vándorolhasson s a haza oltárát örök zöld virágaival felékesithesse; az ország szétszakadt területe egyesített, hogy a testvérek egymás karjaitól támogatva kettőzött erővel munkálhassák az ország dicsőségét.

Felséged boldog emlékezetű királyi előde és őseink közös akaratából elültetett nemzetünk fájának ágait Felséged atyai szeretete és bölcsesége, korunk nagyjainak kitartó munkájával, ápolta s rügyeit virágzásra indítva még a késő nemzedékeknek is biztositotta annak gyümölcseit.

Kétszeres öröm tölti be honfiai lelkünket, mert kegyeletes hálával adóztatunk a dicső alkotók emlékeinek, a kik a mai nap szerzésére alkalmat adtak és szeretetteljes köszönetünket tolmácsolhatjuk Felségednek, aki a nemzet óhaját atyai szívébe fogadva az ország újraalapításának nagy alkotásait szült kornak emlékünnepet szentelni, módot nyújtani kegyes volt.

Ma is „szegény” a nyelv Felséged előtt érzelmeink méltó kifejezésre, mint akkor volt, midőn 50 év előtt e napon a nemzet boldog emlékezetű *V. Ferdinánd* királynak, Felséged dicső elődének, e törvények szentesítését megköszönte; de a ma által gazdagabbá lett jövője iránti reményében. Ez érzelem pótolandja szónk gyengeségét s annak hiv tolmácsolásában gyarlóságunkat; gazdagabb lett azon hitében, hogy Felséged atyai szíve megérti egyszerű szavakkal kifejezett örök háláját és hódolatteljes köszönetét Zemplén-vármegye ünneplő közgyűlésre összejött közönségének, akik vallásos áhitattal tekintve fel a teremtés urához, azon hófóházban egyesülnek: áldja meg Felséged felkent személyét a földi jók kiapadhatatlan s bő forrásával; vegye körül fejét a dicsőség, hir szerencse hármass glóriája; engedje meg a magyarok Istene e nemzetnek, hogy azt a drága kincset, amelylyel Felséged személyében megajándékozta, az évek sokaságán át magáénak vallhassa; engedje, hogy azon kapocs, amely Felségedet és királyi házat hű népéhez forrasztotta, az idők teljének növekedésével egy arányban erősbödjék s hogy az ércék és kövek legnemesebbjeit fényben és tisztaságban tulragyogja!

Esedezünk Felségedhez, hogy vármegyénk közönségének e kegyeletes ünnepén, tiszteletteljes üdvözlését és soha nem szűnő gyermeki szeretetét, trónjának zsámolyánál tántorithatatlan hű-

TÁRCA.

A kassai ereklyekiállításról.

— A „Zemplén” számára —

Irta: *Schneider Jakab.*

„Ne az iskolának, de az életnek neveljünk.” E közmondás nagy igazságának félremagyarázásából keletkeznek az iskolarendszerünk egész vopalán mutatózó bajok.

Amíg tanár és tanuló oly anyagalmaz feldolgozására van kárhozzátva, mint amennyit ötletszerűen munkálkodó tanügyi kormányunk és protekciós könyvgyártók elejük szabnak, addig csakugyan a könyvek, az iskolapadnak, meg az osztályzatnak fognak tanulni, de amiből az élet vajmi kevés hasznot húz.

A gyakorlati életre való nevelés még akkor is egyoldalú lesz, ha csupán az anyagi követelményeket tartjuk szem előtt. Az ember önmagának, a társadalomnak, az életnek csak akkor válik igazán hasznára, ha kedélye, érzület, lelkesülmi, hevülmi a szép, jó és nemes dolgokért; ezt pedig csak úgy fogja megtanulni, ha az életet a maga valóságában bemutatjuk neki, figyelmeztetve a rosszra, hogy azt kerülje, a jóra, hogy azt kövesse; ha elvezetjük a forrásokhoz, hol a nemes példákban ember- és hazaszeretet fakad.

Ezt kellett elmondanom, hogy kellően méltassam a s.-a.-ujhelyi főgimnázium nagyér-

demű és tudós igazgatójának, *Ormándy Miklós* dr.-nak a tanárokkal egyetértően hozott azt a dicséretes és hazafias elhatározását, hogy a főgimnázium tanulóit elvigyék a kegyeletnek és hazaszeretnek emelt oltárához áldozni.

Igen! Mert a kassai 1848/49-iki ereklyekiállítás első sorban a „nagy idők” hazafias kegyelettel összeállított hű „*Orbis pietus*”-a. Írásban és képből megható közvetlenséggel tárja elénk ama nagy idők eseményeit és eszközeit, szereplő személyeit és azok viselt dolgait, a börtönben színylődköz kézműveit, a kivégzettek felfogott vérfoltjait . . .

A hazafias szemlélő megdöbbenve áll meg e beszélő képek előtt, hallja azok hangját, intő szövegét, mely egy mélabus harmóniába vegyülve így szól hozzánk: Szeresd hazádat, őrizd kegyelettel a nagy vértanúk emlékét!

Szombaton reggel, tegnap mult egy hete, indult utnak 6 tanár vezetése alatt nagyreményű főgimnáziumi ifjuságunknak 90 tagból álló lelkes csapata. Egyik zsebében az apától kieszakólt aprópénz, másikban az anyai szeretet hű záloga — a frissen sültött pogácsa; az egyik Csörögő, a másik Legenyét nem élte túl. Mindegyik — mint jó cimborákhoz illik — megosztotta társával a hozott elemózsiát és így az evett legtöbbit, ki semmit se hozott magával, ha ugyan volt ilyen.

Egynehány szüle gyermeke révén keveredett hazafiságba és költségbe, kik a csapattal Kassára mentek.

A Zemplén mai száma tizenkét oldal.

Igy áll rajtunk boszút a saját vérünk.

Kassára érve, újdonsült, tiszteletünkre támadt tót-szél fogadott bennünket hidegen; ellenben a főgimn. egyik tanára, *Répásky Barna*, igen melegen üdvözölte a tanárokat és a velük jött ifjuságot, felajánlotta szíves kalauzolását a városban és a kiállításon egyaránt. Már itt tapasztaltuk, hogy ezekben a derék „fehérek”-ben még mindig eleven lélek a *Richter* jászói prépost szelleme, akiről följegyezte a történelem, hogy élt-halt 48-ért!

Az állomásról a szép Széchenyi-ligeten keresztül, honnan ébredő tavasz mosolygott már felénk, egyenesen a híres dómot, Felső-Magyarországnak ezt az építészeti műremekét, mentünk megnézni; valóban megilletődve bámultuk úgy külsején, mint belsején a gótikus stíl remekét: nagyméretű és esinos kivitelű orgonája, kincseket érő oltárok és festmények, antik számba menő edények és padok: mind-mind lekötik a szemlélőt. Itt már hozzánk csatlakozott a premontreiek egy másik tanára, *Horváth Balázs* dr. a főgimnázium VIII. osztályának tanára, az ereklyekiállítás igazgatója, aki szeretetreméltóságával, a kalauzolásnál tanusított kedves magyarázataival teljesen lekötölte bennünket.

Innen az ifjuság a „Schalkház” nagy vendéglőjébe ment a számukra készített közönségre. Velük ment a tanárok egy része is, másik része pedig a premontreiek vendégszeretetét élvezte. Délután 2 órakor mindannyian összeszedődve, elmentünk a kiállítást megtekinteni.

Az ereklyekiállítás a gépészeti-ipariskolával szemben ujonnan épített nagyszabású vá-

séggel és alattvalói öröklött hódolattal lerakassuk és hogy azt atyai szokott kegyességével és királyi kegyelmével elfogadni méltóztassék.

Kelt, stb.

Zemplén-vármegye közönsége nevében s megbízásából:

Matolai Ettele sk.,
alispán.

Nemzeti ünnep.

Az április hó 11-ére törvényesített nemzeti ünnep megünnepeléséről a hét folyamán hozzánk érkezett tudósítások a következők:

Boly községből írja tudósítónk: Az 1848 évi törvények szentesítésének 50-ik évfordulója alkalmából április hó 11-én a bolyi anyaegyházhoz tartozó *Szolnoeska, Véke* és *Zétény* hitközségek lakói hálaadó istentiszteletre gyűltek egybe az anyahitközség templomában, ahol ft. *Szepessy Ede* esperes-plebános, az istentől megáldott jeles egyházi szónok és nemes keblű hazafi, a szószékről elmondotta hallgatónak az ápr. 11-iki nemzeti ünnep magasztosságát, s ez után felolvasta a néphez intézett főpásztori levelet, s ennek bevégeztével megragadó ékesszólással buzdította a jelenlévőket hazaszeretetre, — felséges apostoli királyunk iránt való tántoríthatatlan hűségre és a szentesített törvények megtartására. Ezután forró imát rebegett a mindenképp urához édes hazánk fentartásáért, boldogságáért, a felséges királyért és családjáért. — Ezután egyházi dísz ruháját magára öltve az oltár előtt a nép kíséretével elzengett a „Te-Deum”-ot s hálaadó szentmise-áldozatot mutatott be az egek urának. — *Szolnoeska, Véke* és *Zétény* községekben a Szózat elnéklése után a nebulók nemzeti zászlójuk alatt, a nép kíséretében, s hazafias dalokat zengedezve ápr. hó 16-án reggel 7 órakor érkeztek meg *Boly* községébe, hol a község lakosai nagy csapatokban várták az egymásután pár pernyi időközökkel bevonult nebulókat, kik az iskolából, mind együttesen, 1/29 órakor mint 257 főből álló sereg, hazafias dalok elnéklése közben vonultak a hálaadó istentiszteletre, melyet ft. *Szepessy Ede* esperes-plebános végzett az istenházában. Szeretett után t. *Szabados Kálmán* segédlelkész dirigálása mellett, orgona-kísérettel, szóloban énekeltek az iskolás gyermekek magasztos hazafias darabokat. Ezután következett az iskola ünnep. *Szepessy Ede* esperes-plebános, amint a terembe lépett, a nebulók és a velük együtt ünnepelt nagy közönség igen lelkes éljenzéssel köszöntötte. Az esperes megnyitó beszéde után felolvasta az iskolás gyermekekhez intézett püspöki levelet. Ezt követte egy megható ima a hazáért és felséges királyunkért. Most Magyarország térképéről a szabadságharcot és a haza felszabadításának történetét olvasták le a tanítványok. Az esperes záróbeszéde után s a Szózat elnéklésével véget ért a lélekemelő ünnep. Az esperesnek a tanítókhöz intézett buzdító s egyszersmind a hazafias örömmünnep rendezéseért a tanítóknak köszönetet mondott szavaira *Csoma György* válaszolt rövid meleg szavakkal. — Az emlékképek kiosztása

rosi elemi iskola 7 termében van elhelyezve és 180 kiállítótól nem kevesebb, mint 1271 ereklyével bír.

Legtöbb tárgyat (271) szolgáltatott a „Felső-Magyarországi Múzeum,” *Kreit Béla* gr. (203 db.), *Horváth Odón* dr. Eperjesről (43 db.), *Gedeon Jenő* (30 db.), *Sipos A. Gyula* Kassáról (45 db.) és *Schalkház*. — S.-A.-Ujhelyből *Evva Odón*, *Karsa Ferenc* és *Dongó Gy.* Géza szerepelnek mint kiállítók; 10—12 vidékit lezártatva (250—300 db.), a legtöbb tárgyat Kassa város hazafias polgárai szolgáltatták.

Nehéz feladat volna itt részletes képet adni e gazdag és fölöttébb érdekes gyűjteményről, mert hiszen ennek megismerése nem órákra való munka, de napok és hetek kellenének annak tanulmányozására; különösen ha figyelembe vesszük azt, hogy első látásra az ember inkább csak érez, mint gondolkozik.

Ez ereklyék látása elvezeti az embert ötven éves nemzeti időhöz. Lelki szemünk elé varázsolják magyartörzsi dicsőségét, önfeláldozó hazaszeretettét; ott a fény, mellette az árnyék; egyik kép örömmel dagasztja keblünket, másik fájdalom törzsúrás; itt a hős diadalra vezető hős seregét, ott bitófán leheli ki drága életét; emitt a szerető anya, hitves maga öltözteti honvédelemre menő övét, amott zokogva szorítja keblére az ellenség golyójától átlőtt sapkát, a vérfoltokkal megszentelt gyöcsöt drága, szereteteinek egyetlen emlékét... És ki tudná elszámolni mindazokat a tárgyakat, melyek hazafias kegyelettel őrizve élő tanúként fogják hirdetni a késő ivadékoknak is a magyar lán-

után a nebulók, szüleik és a nép kíséretében, zászlók alatt hazafias dalokat énekelve indultak utnak haza felé, a szélrózsa három irányában,

Szalók község gk. népiskolájában az ápr. 11-iki nemzeti ünnepet a nagy bőjt és a husvéti szertartások miatt ápr. hó 24-én tartották meg. *Csurgovich György* lelkész, isk. sz. elnök, mondott gyönyörű megnyitó beszédet, mely után az iskolások rázendítették az „Isten áldd meg a magyart!” Ezután hazafias dalok elnéklése következett, felváltva 4 sikerült szavalattal, melyek egyike a *Csurgovich György* lelkésznek a nagy idők szellemét dicsőítő ódája volt. Az ünnepelést *Bednár Páter* tanító lendületes alkalmi beszéddel zárta be.

Hardicsa községben ápr. hó 24-én ünnepelték meg a gk. iskola növendékei s velük együtt a nagy számban jelen volt szülők az 1848. évi korszakot alkotó törvények szentesítésének 50. évfordulóját. D. e. 9 órakor hálaadó istentisztelet volt, melyen apostoli királyunk és a királyné öfelségeikért könyörgések mondtak. Az istentiszteleten, az összes híveken és a helybeli értelmiségen kívül, megjelentek a hardicsai gk. iskolások *Koscsák János* néptanító vezetése alatt, ugyszintén a szomszédos *Kaszú* község állami iskolájának növendékei is *Lutsánszky László* tanító vezetése mellett és nemzeti zászlók alatt. Mire végeztével a templom előtt lévő téren *Juhász József* gk. lelkész iskolaszéki elnök emlékbeszédet tartott, ismertetvén a nemzeti ünnep jelentőségét s az összes híveket, úgy színtén a mindkét iskola ifjúságát buzdítván a haza és király iránt való hűségre és szeretetre. Ezután a hardicsai gk. iskola növendékei alkalmi és hazafias szavakat mondtak, közben fűszerezve szépen előadott hazafias énekekkel és dalokkal, (mint pl. *Hazádnak rendületlenül*, — *Isten áldd meg a magyart*, — *A legelső magyar ember a király*, — *Járjatok he minden földet*, — *Adjon Isten a magyarnak jó napot*, stb.) Végül egy tanuló buzdító beszédet intézett társaihoz s az elnök záróbeszéde után az iskolások nemzeti zászlókkal bejárták a község utcáit, éltetve a hazát és királyt és énekelve a „Háromszínű a nemzeti lobogó” kezdetű dalt.

Szacsur községben a gör. kat. népiskola a magyar nemzet polgári feltámadásának örömmünnepét — a nagy hét miatt — ápr. 24-én tartotta. Az ünnepséget szentmise előzte meg, melyet ft. *Hegedüs Agoston* esperes celebrált; ennek végeztével pedig éltette a hazát, a királyt és a községszabadságot. Templom után következett az iskolában a nemzeti örömmünnep. Az iskola-termet a helybeli intelligencia és a növendékek foglalták el, kint az ajtó előtt s ablakok körül pedig a köznép képezett tömör sorokban áhitatos hallgatóságot. Az örömmünnep a Himnuszszal vette kezdetét, azután az iskolaszéki elnök szép szavakban ecsetelte az örömmünnep jelentőségét, intvén a gyermekeket hazaszeretetre, engedelmességre és kötelességtudásra. — Hazafias szavatok sem maradtak el, melyeket közbe-közbe két hangra betanított hazafias dalok fűszereztek. Az ünnepelés sorrendjének záradékát a „*Hazádnak rendületlenül*” és „*Éltesse az ég*” énekek képezték. — Azzal végzem tudósításomat, amivel Szacsur ünnepelő közönsége végezte, hogy t. i. kérem, szálljon az ég bőséges

goló hazaszeretettét, az 1848/49-ik „nagy idők” vérkereszttségét.

Nagy idők, nagy események szülik az embereket. Mai felfogásunkkal alig emelkedhetünk fel a beleképzelés magaslatára.

Nagyszerű festmények, csataképek, szobrok, arképek. Csak Kossuth-kép vagy 45 van: gipsz, érc, fenykép, festmény, nyomat, metszet, melyek a nagy hazafit különböző korból ábrázolják és a kiállítás fényes központjává teszik. Megtépelt és győzelemre vitt zászlók, vérrózsákkal kifestett kardok, fegyverek, ágyugolyók, ruhák, szalagok és övek. Több százra menő nyomtatvány, proklamációk, eredeti kéziratok, magánlevelek, a „12 pont” és a „Talpra magyar!” első nyomtatványai a 48—49-es hírlapok; legérdekesebb a *Vörösmarty Mihály Szózat*-ának eredeti kézírata, a javításokkal, két beramázott hírlap vérfoltokkal, melyet az *Ujéület*-ben kivégzett vértanúnak saját fia fogott fel.

Különféle rabmunka, melyet várfogságra ítéltek hazafiak unalmok elűzéséből készítettek; legszebb a *Lacsny Vince* munkácsi várfogoly készítette tájkép, a „munkácsi vár”, az ottani foglyok hajszálaiból és egy szőlőlevél, melyen várfogságot szenvedett társainak a neve van feljegyezve; legérdekesebb pedig az a fafeszület, melylyel *Erdős Imre* tábori lelkész, a hős piarista, a branyiszka hegyen a honvédeket diadalmas rohamra vezette, — tele vérfoltokkal.

A VII. terem valóságos „Kossuth-kápolna”, kettős terem, egyik tele Kossuth-képekkel és Kossuth-ereklyékkel, másik tele Magyarország és a világ összes hírlapjainak ama számaival, melyek

áldása a mi ünneplésünk kitünő rendezőire — és ft. *Hegedüs Agoston* esperes s a vele együtt hazafiasan buzgólkodó *Csollák István* és *Lesskó Pál* tanítók sokáig éljenek, boldogul! rl.

L.-Bényén a róm. kat. iskola az 1848-iki törvények szentesítésének 50 éves emlékünnepét április 24-én tartotta meg nagyszámú közönség részvételével. Ott láttuk az intelligencia élén ft. *Paszlavszky Sándort*, Szerenes tudós plebánosát, *Zalay Andor* nagybirtokost, *Szemesi Béla* dr. szolgabíró, t. *Csillag Márton* s.-lelkész, *Nagy Adolf* gazdatisztet, *Boros Jenő* ev. ref. tanítót, stb. Az ünnepelés színhelye a rk. iskola pompásan földszített nagy terme volt. A 14 pontból állott ünnepi program a Szózat elnéklésével kezdődött. Megnyitó beszédet ft. *Paszlavszky Sándor* rk. plebános mondott. A püspöki szózatot *Witek Imre* tanító olvasta föl, a bezáró beszédet is ő mondotta. A hazafias iskolai örömmünnep a Himnusz elnéklésével végződött. *Zalay Andor* nagybirtokos az ünnepelés emlékeül gazdagon megvendégelte a növendékeket. A vendégek elismerésüket nyilvánítván *Witek Imre* tanítónak ügybuzgó fáradozásáért, teljes megelégedéssel és emelkedett érzellemmel távoztak az ünnepelés színhelyéről.

Vármegyei ügyek.

Uj anyakönyvi kerületek. A belügyi kir. minster vármegyénk három felső járásában a következő új kerületeket létesítette:

I. **A sztrokai járásban** 1. a homonnaolykai, 2. a havaji, 3. a k.-brezsnyczei, 4. a kelesei, 5. a kosaróci, 6. a minyócei és 7. a sztrokai anyakönyvi kerületeket.

II. **A szinnai járásban**: 1. a koloniczai, 2. a nagy-polenai, 3. a papinai, 4. a pesolinai, 5. a szinnai, 6. a sztarinai, 7. az ublyai, 8. az uliesi anyakönyvi kerületeket.

III. **A homonnai járásban** a zavadkai anyakönyvi kerület székhelyét *Topolovka* községbe helyezte át, egyszersmind a homonnai járás területére szóló eddigi 2890 ft állami javadalmaszt évi 620 ft többlettel felemelni hajlandónak nyilatkozott.

Kavicsfelosztás. A vármegyénk területén. éspedig a szerencsi, tokaji, satoralja-ujhelyi, bodrogközi, gálszécsi, varanai és a nagy-mihályi járasok területén átvezető törvényhatósági közutakra ez év folyamán a következő kavics-mennyiség fog fordítani:

th. közutra	km. szakaszán garm.		
1. Hernád-németi — bőszi	0—1 ⁰²	10	27 ft 75 kr.
2. a) Bócs—berzék — kesznyéti	0—4 ⁰	50	150 ft — kr.
b) Bócs—berzék — kesznyéti	4—12 ⁷⁸⁰	125	362 ft 50 kr.
3. Gesztely—hernád—németi t. luczi	9—11 ³⁰	150	593 ft 65 kr.
4 a) Bekecs t. lucz—körömi	0—8 ⁰	100	620 ft — kr.
b) Bekecs t. lucz—körömi	8—10 ⁹	20	148 ft 34 kr.
c) Bekecs t. lucz—körömi	10—25 ⁰	220	1134 ft — kr.
5. Gesztely k.-dobsza — megyaszai	0—16 ⁸⁸⁰	125	665 ft — kr.
6. Bekecs — megyaszai	0—11 ⁰	80	1017 ft 04 kr.
7. Szerencs—tokaji	0—8 ⁶⁴¹	260	1309 ft — kr.
8. Mád—szántai	0—13 ⁶⁰⁸	215	1135 ft 20 kr.
9. Tokaj—tarezal—mád-zombori	0—13 ⁸⁸⁰	255	1771 ft 50 kr.
10. B.-keresztur—tokaji	0—9 ²⁸⁰	200	1230 ft — kr.
11. Erdőbénye—aranyi	0—10 ⁰⁴⁰	195	888 ft 60 kr.

a Kossuth halálát közlik dicső életének méltatásával. E gyűjteményt Schalkház boesátotta a Múzeum rendelkezésére. Több mint 300 hírlap!

A kiállítás rendezőségét a nagyközönség hálája és elismerése illeti ezért a nemes, hazafias és nem kevésbé fáradságos munkájáért. Csak az lenne még kívánatos, hogy e derék rendezőség és a minden szépért és nemesért lelkesülő Kassa város közbetevné magát, hogy a kiállított ereklyék, a tulajdonosok hozzájárulásával, tulajdonjoguk fentartása mellett, a „Felső-magyarországi Múzeumban” maradjon megörzész céljából, hogy a tervezett új múzeum állandó osztályát és díszét képeznék majd a dicső nemzeti ereklyék.

A kiállítás színhelyéről átmentünk a közel fekvő „Gépészeti iskolá”-ba, hol szives kaulozás mellett megtekintettük az egyes műhelyeket, miközben a tanulók bemutatták munkáikat.

És ha még hálásan megemlékszem a szeretetreméltó, előzékeny premontrei tanárkarról, kik tudós igazgatójukkal, *Stóhr Antal* dr.-ral, kikísértek bennünket és a vonat elindulásáig velünk maradtak, mely barátságot derék tanulóifjúságunk kitörő lelkes éljenzéssel köszönt meg, — szükre szabott ismertetésemet avval a hó óhajjal zárom be: vajha ifjaink, a nyert impressiókat megőrizve, hazaszeretettől áthatva ugy szersessék hazájukat, úgy tudjanak hevülni nagy tettekért, mint a szemlélt példákban láthaták!

Szorgalommal, tudással még sokra viheti. — *Gazdy Aranka* (Marinett táncosné) a nem neki-való, ledér, cocotte-szerepkörből lépten-nyomon kizökkent. — *Nagy Vilma* (Laurence) *Mátrai* (Genevieve) *Mikey Rózsi* (Josephine szobaleány) emelték az összehatást, mely azonban a darab kacagató tendenciája dacára sem bírta a tetszés zajosabb közönség csendes derült-ségét, — gondolom a folytonosság meg-meg-akadása (szerep-nemtudás, stb!) miatt. —

Pénteken, ápr. 29-én, „Felhő Klári” ment felhők alatt ugyan, s habár zuhogó eső nélkül, mégis kis közönség előtt, persze, mert a nagy-közönség mostanában „ujság” után vágyik. — Egyébként pedig a maga nemében mindenik szereplő nagyon jó volt. *Sárközi* (Aba András) nemesak játszott, de kellően alakított is. — *Staud Margit* (Felhő Klári) igen jól festett, szép énekét, eleven játékát tapssal jutalmazták; a *Mátrai* (Katica) törül-metszett piros pozsgás leánya is tetszett. — *Kozma* (Fátyol Ferkó) kitűnő, szinte szilaj kedvvel játszott, szívből énekelt dalai sem tévesztették irányukat: szívhez szólottak. — *Szepesi* és *Bátori* helyes epizód-alakok. — *Mátrai* (Istók) annyi tapsot kapott, hogy ha, mint énekelte „csak negyedrészre bankó lenne” ma már gazdag bankár lehetne. — *Gazdy A.* (Viola Éva) ékes liliomszál, az ilyen emésztetű darabban szinte tul-elegáns. — *Nagy Vilma* (Rokkáné) a szószátyár, kelepelő gazdasszony alakításában mintaszerű. — *Sarlay* (Gergő) pompásul mulattatott. — *Palágyi* (Szita Pista) degradált szerepében is figyelemreméltó. — A darab végén egy kis incidens történt. A *Fátyol Ferkó* pisztolya csütörtököt mondott, még pedig pro et contra. Erre az ügyelő „kést rántott elő” a kuliszák mögül, de már késő, mert az illúzió is meg volt lőve.

A jövő hét a jutalom-játékok kezdete lesz. Kedves alkalmak nyílnak arra, hogy az ujhelyi jó közönség kimutassa kedvelteit iránt, *Tiszay-né*, *Tiszay* és *Gazdy Aranka* iránt, kiket méltó szeretettel becézett, igaz rokonszenvét.

A műsor ez: Ma, *vasárnap*, „Talmi hercegnő” Konti operetje. — *hétfőn*, május 2-án, leszállított helyárrakkal „Niobe” Paulton remek bohózata (Xionisták!), — *kedden*, máj. 3-án, általános közkívánatra „Folt amely tisztit”, másodszer nyújt alkalmat arra, hogy *Gazdy Aranka* művészi alakításában gyönyörködhessünk, — *szerdán*, máj. 4-én, *Tiszay* Dezső jutalomjátékául (előre is jelezhetjük, ugy-e bár, hogy zsu-folt ház előtt!) „Tiszt urak a zárdában” Varney remek zenéjű operetje. — *csütörtökön*, május 5-én, itt először „Diplomás kisasszonyok” Kövessy legujabb énekes bohózata, — *pénteken*, május 6-án, leszállított helyárrakkal „Varázsgyűrű” Planquette kitűnő operetje, mely közönségünket már az első előadáskor is elbájolta, — *szombat*on, május 7-én, itt először, „Trilbik, az aggszüzek” Feld Mátyás nagyhirű énekes életképe.

Azután következik az elbueszás hete. *Tiszayék* Ujhelyből Nyiregyházára mennek, hol szintén tárt karokkal várják a derék társulatot.

a + b.

Különfélék.

— **Királyi adományok.** Öfelsége, kabinetirodája útján s főispánunk közbenjárásával, Szombathy Antal kolbásai lelkésznek 30 ftnyi, Badik János bukóczi, Kaszley András klazáni, Klesz András zsbunai és Nesirzky István m.-laborezi tanítóknak pedig egyenkint 15 ftnyi leg-kegyesebb adományt küldött.

— **Személyi hírek.** *Klár* István, forgalmi hivatalnok a M. A. V.-nál, lapunknak is munkatársa, *Bátyu* állomásról *Volocz*-ra helyeztetett át.

— **Kinevezés.** *Bubics* Zsigmond kassai püspök *Hornvák* Agoston róm. kat. segéd-lelkész a *eziróka*-hosszumezei plebániára lelkésszé kinevezte. Helyét *Petsár* Gyula monoki káplán foglalja el.

— **Elöléptetés.** *Szokolay* Emil kir. fő-mérnök a VIII. oszt. 1. fokozatába, *Zettin* Ignác és *Katona* Sándor kir. mérnökök pedig a IX. oszt. 2. fokozatába léptek. Gratulálunk!

— **Temetés.** *Balogh* Zoltán pósta- és táviróigazgatósági titkár, kinek tragikus haláláról ma egy hete már megemlékeztünk, ápr. 25-én d. u. 3 órakor temették el a *Wekerle-téri Hornvay-ház*ból. A végtisztességen nagyszámú intelligens közönség vett részt s igaz részvétellel osztozott a fájdalom sulyától megtört édes anyja, a zokogó testvérek és bánatos rokonság fájdalomában. A szebbnél-szebb, többnyire élő virágokból font koszorúk és feliratos szalagok tömegétől teljesen lepett ércoporsó, égő viaszgyertyáktól körítve, az udvar közepén volt felállítva. E körül foglalt helyet a gyászoló család és rokonság s ugyancsak a koporsó közelében állottak az elhunyt pályatársai, éspedig a nagyváradi pósta- és

táviróigazgatóság képviselőjében *Szűcs* József és *Vueskies* László segédtitkárok, a kassai igazgatóság küldöttjeiként *Izsák* István tanácsos és *Erdélyi* Sándor 1. titkár és az ujhelyi pósta- és táviróhivatal tisztikara *Rosznáky* Gyula hivatalfő vezetése alatt. A temetés szertartását ft. *Katinszky* Gejza plebános végezte. Megható részlete volt a temetésnek, mikor az egyházi funkció végeztével, az emelet erkélyén elhelyezett cigány-zenekar a megboldogultnak kedves két nótáját, a „Bogár, bogár sárga cserebogár,” meg „Káka tövén költ a ruca” kezdetűket rázendítette. E bus melódiák mellett emelték a halottas kocsira a pályatársak szeretett tisztársuknak koporsóját, melyet a róm. katolikus temetőben helyeztek örök nyugalomra. — Ny. b!

Időjárás. Az április ugyancsak bolondozó kedvében volt ez idén, amit leginkább avval mutatott ki, hogy egy-két száraz nap kivételével, az egész álló hónapban és ugyyszólván éjjel-nappal esett, többnyire zuhogott az eső. Folyóink föláradtak, a föld pedig annyira fölázott, hogy szinte péppé vált. A mult csütörtökön erős villámlás és dörgés között órák hosszán ömlött, amire csakugyan el lehetett mondani: „adtál uram esőt, nincs köszönet benne!” Ohajtandó, hogy a szép május jóra fordítsa mindazt, amit elrontott az a csunya április.

— **Eljegyzés.** *Löwe* Lajos, a M. A. V. ujhelyi gyártelepének egyik derék művezetője, ápr. hó 23-án jegyezte el *Tomasovszky* Anna kisasszonyt, *Tomasovszky* Lajos bírósági végrehajtó kedves szép leányát.

Nyári mulatságok. A s.-a.-ujhelyi iparosok önképző egyesülete, ápril hó 28-án tartott gyűlésének határozata alapján, az idei nyári mulatságát a „Torszás”-on épült saját sátorában május hó 28-án (Pünkösöd első napján) fogja megtartani. — A városi kaszinó az elmúlt héten elhatározta, hogy június hó 4-én nyári táncmulatságot fog rendezni. A mulatság színhelye, értesülésünk szerint, az Abonyi-féle kert lesz.

— **Végzetes bűnhődés.** *Palics* Sándor, az ujhelyi honvéd-zászlóalj közlegénye, ápr. hó 24-én éjjel engedelem nélkül kimaradt s hogy ezt meg ne tudják, a laktanya hátulsó részén, a hecskei magas sziklafalról akart az udvarba leereszkedni. Amde pörül járt, mert a várta észrevette s rákiáltott, amitől a különben is kaptos baka annyira megrezgett, hogy lábai alól a talajt elvesztvén, fejével a mélységbe zuhant oly szerencsétlenül, hogy agyrázkódást szenvedett, aminek következtén harmadnapra a kórházban meghalt.

— **Rendőri hírek.** Az elmúlt héten több rendbeli apróbb lopás elkövetése zavarta meg Ujhely város közbiztosságát, amde a rendőrség a tettest minden esetben letartóztatta. Így nevezetesen a Sz. V. Széchenyi-téri lakásáról a szakácsné ezüst órája és láncá veszett el. Estére az óra láncostul megkerült. *Orehovszki* János nevű ujhelyi vásott fiu lopta el. — *Berilla* Mihály márk-csemernyei igazolvány nélküli csavargó napszamos a napi piac egy bódéjának ajtaját törte fel éjnek idején s már bent gazdálkodott mikor tetten érték és bekísérték. — *Dávid* Kálmán sárospataki származású napszamos épületfákat lopott s azt, árusította; ez gyanus lévén a rendőrséghez került, a hol tettét beismerte. — *Pap* János bacsai illetőségű ismert tolvaj a pénteki heti vásár alkalmával *Engel* cipőboltjában cipőt, *Reichard* Adolf boltjában pedig pipákat lopott. A rendőrség ezt is hamarosan kézrekerítette. — *Licsák* Ferenc csavargó fiu egy színésznek kiváltás végett rábizott póstai szállítólevelét két krajárért eladta. Ez is a dutyiba került.

— **Veszett kutya.** Az elmúlt héten Ujhely város utcáin ismét veszett kutya garázdálkodott. Megmárt egy szabó inast és több kutyát. Az inast elküldték gyógyítás végett a budapesti Pasztor-intézetbe, a megmárt kutyákat a rendőrség elfogatt és kiirtatta. A rendőrség egyidejűleg negyven napi kutya-zárlatot rendelt el, amely idő alatt minden kutya kivétel nélkül otthon megkötve, vagy pedig pórázon, szájkossárral vezetendő. A szabadon és szájkossár nélkül kóborló kutyákat a gyepmester elfogja és kiirtja.

— **Művész-est.** *Zilahy* Gyula, a budapesti nemzeti színház elsőrendű tagja, Sárospatakon, május hó 3-án, a város háza termében jótékony célú művésztést tart. Helyárak: 1 ft. — 70 kr. — 30 kr. — Jegyek válthatók Eperjesi József könyvkereskedésében. Kezdeté 8 órakor.

— **Képviselőtestületi tagok.** Tokajból írja levelezőnk: Városunkban ápr. 27-én volt a községi képviselő-választás. Az I. kerületben *Füzesséry* Odön főszolgabíró, a II.-ban *Paulay* Gábor vm. törvényhatósági bizottsági tag előléle alatt folyt a szavazás. — Megválasztott rendes tagul az I. kerületben: *Zákó* Soma, *Paulay* Gábor, *Zinner* Herman, *Grigássy* Mihály, *Horváth* Lajos és *Mandel* Gyula, — a II. kerületben: *Lakatos* József, *Keeskés* István, *Görgey* Gábor és *Erdély* József.

— **Királyi kitüntetés.** *Schwabach* Zs. G. pécsi bor-nagykereskedő, herceg Montenuve Alfréd borpinceinek kizárólagos tulajdonosa, ő felsége legmagasabb elhatározásából a császári és királyi udvari szállítói címet nyerte. Ezen kitüntetés jelenleg annál inkább bir kiváló fontossággal, mivel tudvalevőleg a borkereskedelem az utóbbi időben tul-elővigyázat és irigység következményeképp sok oldalról méltatlan támadásoknak volt kitéve és így ezen legfelsőbb elhatározás folytán elismerését megtartja. *Schwabach* Zs. G. ur személyes tulajdonságaival, mint kitűnő, tiszta és nemes minőségű boraival hazánkban, valamint a külföldön is méltó hírnevet és nagybecsülést vívott ki magának.

— **Föltételes megállóhely.** A Bátorúrol reggel Budapestre induló és az onnan éjjel Bátorúra érkező gyorsvonatok B.-Szerdahelyen is megállanak föltételesen jun. hó 15-étől szept. hó 15-éig és e vonatok *Csap* és *Bátyu* között mint személyvonatok fognak közlekedni.

— **Talált hulla.** Az alsó-bereczkiek a mi-nap az ujhelyi határhoz tartozó *Galambos* nevű kiirtott erdőrészt mellett a *Bodrog*ból egy már teljesen oszlának indult férfihullát fogtak ki. A hatóság kiküldöttjei konstataáltak, hogy a hulla már hetek óta lehetett a vízben, különben felismerhetetlen, 70—75 cm. magas, jól fejlett közepkora s a rajta lévő ruhafoszalványok és eszima után (mely egészen új volt, a talpa laposfejű szegekkel kiverve) ítélve, a munkásosztályhoz tartozó egyén lehetett. Külső erőszak nyomait a hullán nem találtak, tehát büntettről nem, hanem öngyilkosság vagy véletlenségről lehet szó ez esetben. A hullát, mint ilyet, elföldelték s körözését a hatóság elrendelte.

— **A Bodrog folyó** ez idén nem érte el a régi magas vízállást, most apad. A bodrogközi belvizek sem okoztak kárt az idén, ugy, hogy a f.-bereczkii vízlecsapoló szivattyú működését is beszüntették. A vetések kitűnően állanak. Legelőik jók. Gyümölcsből ez idén a szilva viritott bőven.

— **Borhamisítók büntetése régen.** Egy német lap legutóbbi számában a következő érdekes reminiscenciát közli: „A bornak ólomeukorral való hamisítása már évszázadok óta ismeretes és a törvény legszigorubb intézkedései még mai napig sem voltak képesek a visszaéléseket teljesen megszüntetni. A Würtembergben 1696-ban kiadott tilalom keveset használt, ez a kormány 1706 augusztus 10-én a stuttgarteri hatóság által közzétett ítéletéből kitűnik, mely szószerint a következőképp hangzik: „Dacára annak, hogy a birodalmi-törvények 1696-iki üdvös intézkedései tiltják a bornak lithargyival (ólomeukor) és egyéb ártalmas festőanyagokkal való hamisítását és ez jelentékeny pénzbírsággal és a vétség nagyságához képest fogházzal, testi és halálbüntetéssel sújtott; a hercegségben mégis akadt egy *Dhray* János Jakab nevű ember, ki e hercegség néhány helyiségében a szomszédos *Esslingen*ben és másutt rosz és savanyu 1702, 1703-iki borokat fenti anyaggal pancsolt. Beható vizsgálatból kitűnt, hogy e hamisítás következtében néhány ember komolyan megbetegedett sőt néhány meg is halt, miért is méltó büntetesképp a fenti hamisító az itteni székvárosban lefejeztetett, a hamisításról irt könyvei lefoglaltattak és a hóhér kezével tüzre dobattak; továbbá a mérges bor megsemmisítésével minden további bajnak eleje vétegett.”

— **A felső magyarországi „amateur-kiállítás”** végrehajtó bizottságának értesítése folytán újból tudatjuk, hogy a kiállítandó tárgyak bejelentésének véghatárideje a jövő hó 15-én letelik. A kiállításban résztvevők felkéretnek tehát, hogy a bejelentőiket, melyeken a kiállítandó tárgyak darabszáma, minősége, jelzete kiemelendő, mielőbb sziveskedjenek *Lévay* Istvánnak, a kiállítás igazgatójának címére Kassára juttatni. Reméljük, hogy Ujhely város és vármegyénk lelkes hőlgyei nem maradnak el e nemes versenytől, s hogy a kiállításban való részvétellel műizlésüknek kifejezést adnak egyszerűsmind pedig műkedvelő alkotásaikkal avagy műértékkel bíró gyűjteményeik beküldésével a babér osztályosává is iparkodnak tenni Ujhelyt és vármegyénket.

— **Az eperjesi állami kisdedovónó-képző-intézet** igazgatósága értesített benünket arról, hogy a tanítóképzéssel kapcsolatos intézetnek I. osztályába az 1898—99. évre összesen 25 növendék vétetik fel, még pedig: 10 ingyenes, 10 féldíjas és 5 bejáró. A kérvényeket f. évi június 20-áig kell beadni. Bővebb tájékozásért Eperjesre *Láng* Mihály igazgatóhoz kell folyamodni.

— **Új körorvos.** *Sztakesin* községből írja levelezőnk, hogy a m. hó 21-én megejtett választás alkalmával *sztakesini* körorvossá, több pályázó közül, *Legethy* Albert dr.-t választották meg. A pályázat iránt nyilatkozott élénk érdeklődést, egyebek közt, annak kell tulajdonitanunk, hogy felvidékünkön rövid idő alatt öt nagyobb szabású gyár emelkedett.

Folytatás a II. mellékleten.

Szorgalommal, tudással még sokra viheti. — *Gazdy* Aranka (Marinett táncosné) a nem neki-való, ledér, cocotte-szerepkörből lépten-nyomon kikökönt. — *Nagy Vilma* (Laurence) *Mátraine* (Genevieve) *Mikey* Rózsika (Josephine szobaleány) emelték az összhatást, mely azonban a darab kacagtató tendenciája dacára sem bírta a tetszés zajosabb megnyilatkozásaiig fokozni a kisdedszámú közönség esendes derűségét, — gondolom a folytonosság meg-megakadása (szerep-nemtudás, stb.) miatt. —

Pénteken, ápr. 29-én, „Felhő Klári” ment felhők alatt ugyan, s habár zuhogó eső nélkül, mégis kis közönség előtt, persze, mert a nagyközönség mostanában „ujság” után vágyik. — Egyébként pedig a maga nemében mindenik szereplő nagyon jó volt. *Sárközi* (Aba András) nemesak játszott, de kellően alakított is. — *Staud* Margit (Felhő Klári) igen jól festett, szép énekét, eleven játékát tapssal jutalmazták; a *Mátraine* (Katica) körül-metszett piros pozsgás leánya is tetszett. — *Kozma* (Fátyol Ferkó) kitűnő, szinte szilaj kedvvel játszott, szívből énekelt dalai sem tévesztették irányukat: szívhöz szólottak. — *Szepesi* és *Bátori* helyes epizódalakok. — *Mátrai* (Istók) annyi tapsot kapott, hogy ha, mint énekelte „csak negyedrésze bankó lenne” ma már gazdag bankár lehetne. — *Gazdy* A. (Viola Éva) ékes lilomszál, az ilyen emésztetű darabban szinte tul-elegáns. — *Nagy Vilma* (Rokkáné) a szószátyár, kelepelő gazdasszony alakításában mintaszerep. — *Sarlay* (Gergő) pompásul mulattatott. — *Palágyi* (Szipta Pista) degradált szerepében is figyelemreméltó. — A darab végén egy kis incidens történt. A Fátyol Ferkó pisztolya esütőtörköt mondott, még pedig pro et contra. Erre az ügyelő „kést rántott elő” a kuliszák mögül, de már késő, mert az illúzió is meg volt lőve.

A jövő hét a jutalom-játékok kezdete lesz. Kedves alkalmak nyílnak arra, hogy az ujhelyi né közönség kimutassa kedveltjei iránt, *Tiszayné*, *Tiszay* és *Gazdy* Aranka iránt, kiket méltó szeretettel becézett, igaz rokonszenvét.

A műsor ez: Ma, *vasárnap*, „Talmi herceg” *Konti* operetjé. — *hétfőn*, május 2-án, leszállított helyárrakkal „Niobe” *Paulton* remek bohózata (Yxionisták!). — *kedden*, máj. 3-án, általános közkívánatra „Folt amely tisztít”, másodszer nyújt alkalmat arra, hogy *Gazdy* Aranka művészi alakításában gyönyörködhesünk, — *szerdán*, máj. 4-én, *Tiszay* Dezső jutalomjátékául (előre is jelezhetjük, ugy-e bár, hogy zsu-folt ház előtti!) „Tiszt urak a zárdában” *Varney* remek zenéjű operetjé. — *csütörtökön*, május 5-én, itt először „Diplomás kisasszonyok” *Kövesy* legújabb énekes bohózata, — *pénteken*, május 6-án, leszállított helyárrakkal „Varázs-gyűrű” *Planquette* kitűnő operetjé, mely közönségünket már az első előadáskor is elbájolta, — *szombat*on, május 7-én, itt először, „Trilbik, az aggszüzek” *Feld* Mátyás nagyhirű énekes életképe.

Azután következik az elbucuzás hete. *Tiszayék* Ujhelyből Nyiregyházára mennek, hol szintén tárt karokkal várják a derék társulatot.

a + b.

Különfélék.

— **Királyi adományok.** Őfelsége, kabinetirodája útján s főispánunk közbenjárásával, *Szombathy* Antal kolbásai lelkésznek 30 ftnyi, *Badik* János bukóczi, *Kaszley* András klazáni, *Klesz* András zsbuáni és *Nesirzky* István m.-laborezi tanítóknak pedig egyenkint 15 ftnyi legkegyesebb adományt küldött.

— **Személyi hírek.** *Klár* István, forgalmi hivatalnok a M. A. V.-nál, lapunknak is munkatársa, *Bátyu* állomásról *Volóc*-ra helyeztetett át.

— **Kinevezés.** *Bubics* Zsigmond kassai püspök *Hornvák* Agoston róm. kat. segédlelkészlet a ciróka-hosszumezei plebániára lelkészszé kinevezte. Helyét *Petsár* Gyula monoki káplán foglalja el.

— **Elöléptetés.** *Szokolay* Emil kir. főmérnök a VIII. oszt. 1. fokozatába, *Zettin* Ignác és *Katona* Sándor kir. mérnökök pedig a IX. oszt. 2. fokozatába léptek. Gratulálunk!

— **Temetés.** *Balogh* Zoltán pósta- és táviróigazgatósági titkár, kinek tragikus haláláról ma egy hete már megemlékeztünk, ápr. 25-én d. u. 3 órakor temették el a *Wekerle-téri* *Hornvay*-házból. A végtisztességen nagyszámú intelligens közönség vett részt s igaz részvétellel osztozott a fájdalom súlyától megtört édes anyja, a zokogó testvérek és bánatos rokonság fájdalmában. A szobnól-szebb, többnyire élő virágokból font koszorúk és feliratok szalagok tömegétől teljesen lepott érkezőporsó, égő viaszgyertyáktól körítve, az udvar közepén volt felállítva. E körül foglalt helyet a gyászoló család és rokonság s ugyancsak a koporsó közelében állottak az elhunyt pályatársai, éspedig a nagyváradi pósta- és

táviróigazgatóság képviselőitében *Szűcs* József és *Vucskics* László segédtitkárok, a kassai igazgatóság küldöttjeiként *Izsák* István tanácsos és *Erdélyi* Sándor I. titkár és az ujhelyi pósta- és táviróhivatal tisztikara *Rosznáky* Gyula hivatalfő vezetése alatt. A temetés szertartását ft. *Katinszky* Gejza plébános végezte. Megható részlete volt a temetésnek, mikor az egyházi funkció végeztével, az emelet erkélyén elhelyezett cigány-zenekar a megboldogultnak kedves két nótáját, a „Bogár, bogár sárga cserebogár,” meg „Káka tövén költ a ruca” kezdetűket rázendítette. E bus melódiák mellett emelték a halottas kocsi a pályatársak szeretett tisztársuknak koporsóját, melyet a róm. katolikus temetőben helyeztek örök nyugalomra. — Ny. b!

Időjárás. Az április ugyancsak bolondozó kedvében volt ez idén, amit leginkább avval mutatott ki, hogy egy-két száraz nap kivételével, az egész álló hónapban és ugyiszólván éjjel-nappal esett, többnyire zuhogott az eső. Folyóink föláradtak, a föld pedig annyira fölázott, hogy szinte péppé vált. A mult esütőtörkөн erős villámlás és dörgés között órák hosszan ömlött, amire csakugyan el lehetett mondani: „adtál uram esőt, nincs köszönet benne!” Ohajtandó, hogy a szép május jóra fordítsa mindazt, amit elrontott az a csunya április.

— **Eljegyzés.** *Löwe* Lajos, a M. A. V. ujhelyi gyártelepének egyik derék művezetője, ápr. hó 23-án jegyezte el *Tomasovszky* Anna kisasszonyt, *Tomasovszky* Lajos bírósági végrehajtó kedves szép leányát.

Nyári mulatságok. A s.-a.-ujhelyi iparosok önképző egyesülete, ápril hó 28-án tartott gyűlésének határozata alapján, ez idei nyári mulatságát a „Torzsás”-on épült saját sátorában május hó 28-án (Pünkösöd első napján) fogja megtartani. — A városi kaszinó az elmúlt héten elhatározta, hogy június hó 4-én nyári tánemu-latságot fog rendezni. A mulatság színhelye, értesülésünk szerint, az Abonyi-féle kert lesz.

— **Végzetes bűnhődés.** *Palics* Sándor, az ujhelyi honvéd-zászlóalj közlegénye, ápr. hó 24-én éjjel engedelem nélkül kiharadt s hogy ezt meg ne tudják, a laktanya hátulsó részén, a hecskei magas sziklafalról akart az udvarba leereszkedni. Amde pörül járt, mert a várta észrevette s rákiáltott, amitől a különben is kaptos baka annyira megrezgett, hogy lábai alól a talajt elvesztvén, fejfel lefelé a mélységbe zuhant oly szerenesetlenül, hogy agyarázkodást szenvedett, aminek következtén harmadnapra a közkórházban meghalt.

— **Rendőri hírek.** Az elmúlt héten több rendbeli apróbb lopás elkövetése zavarta meg Ujhely város közbiztosságát, amde a rendőrség a tettest minden esetben letartóztatta. Így nevezetesen a Sz. V. Széchenyi-téri lakásáról a szakácsné ezüst órája és láncsa veszett el. Estére az óra láncostul megkerült. *Orehovszki* János nevű ujhelyi vásott fiu lopta el. — *Berilla* Mihály márk-esemernyei igazolvány nélküli csavargó napszamos a napi piac egy bódéjának ajtaját törte fel éjnek idején s már bent gazdálkodott mikor tetten érték és bekísérték. — *Dávid* Kálmán sárospataki származású napszamos épületfakat lopott s azt, árusította; ez gyanus lévén a rendőrséghez került, a hol tettét beismerte. — *Pap* János bacskai illetőségű ismert tolvaj a pénteki heti vásár alkalmával *Engel* cipőboltjában cipőt, *Reichard* Adolf boltjában pedig pipákat lopott. A rendőrség ezt is hamarosan kézrekerítette. — *Liesák* Ferenc csavargó fiu egy színésznőnek kiváltás végett rábizott póstai szállítólevelét két krajeárért eladta. Ez is a dutyiba került.

— **Vesztett kutya.** Az elmúlt héten Ujhely város utcáin ismét veszett kutya garázdálkodott. Megmart egy szabó inast és több kutyát. Az inast elküldték gyógyítás végett a budapesti Pasztor-intézetbe, a megmart kutyákat a rendőrség elfogatt és kiirtatta. A rendőrség egyidejűleg negyven napi kutya-zárlatot rendelt el, amely idő alatt minden kutya kivétel nélkül otthon megkötve, vagy pedig pórázon, szájkosárral vezetendő. A szabadon és szájkosár nélkül kóborló kutyákat a gypmester elfogja és kiirtja.

— **Művész-est.** *Zilahy* Gyula, a budapesti nemzeti színház elsőrendű tagja, Sárospatakon, május hó 3-án, a városháza termében jótékonyezélu művészetét tart. Helyárak: 1 ft. — 70 kr. — 30 kr. — Jegyek válthatók *Eperjesi* József könyvkereskedésében. Kezdeté 8 órakor.

— **Képviselőtestületi tagok.** Tokajból írja levelezőnk: Városunkban ápr. 27-én volt a községi képviselő-választás. Az I. kerületben *Füzesséry* Odön főszolgabíró, a II.-ban *Paulay* Gábor vm. törvényhatósági bizottsági tag elnöklése alatt folyt a szavazás. — Megválasztott rendes tagul az I. kerületben: *Zákó* Soma, *Paulay* Gábor, *Zinner* Herman, *Grigássy* Mihály, *Horváth* Lajos és *Mandel* Gyula, — a II. kerületben: *Lakatos* József, *Keeskés* István, *Görgey* Gábor és *Erdély* József.

— **Királyi kitüntetés.** *Schwabach* Zs. G. pécsi bor-nagykereskedő, hereeg *Montenouve* Alfréd borpincéinek kizárólagos tulajdonosa, ő felsége legmagasabb elhatározásából a császári és királyi udvari szállítói címet nyerte. Ezen kitüntetés jelenleg annál inkább bir kiváló fontossággal, mivel tudvalevőleg a borkereskedelem az utóbbi időben tul-elővigyázat és irigység következményeképp sok oldalról méltatlan támadásoknak volt kitéve és így ezen legfelsőbb elhatározás folytán elismerését megtartja. *Schwabach* Zs. G. ur személyes tulajdonságaival, mint kitűnő, tiszta és nemes minőségű boraival hazánkban, valamint a külföldön is méltó hírnevet és nagybecsülést vívott ki magának.

— **Föltételes megállóhely.** A Bátorról reggel Budapestre induló és az onnan éjjel Bátorra érkező gyorsvonatok B.-Szerdahelyen is megállanak föltételesen jun. hó 15-étől szept. hó 15-éig és e vonatok *Csap* és *Bátyu* között mint személyvonatok fognak közlekedni.

— **Talált hulla.** Az alsó-bereczkiek a minap az ujhelyi határhoz tartozó *Galambos* egy márteljesen oszlásnak indult férfihullát fogtak ki. A hatóság kiküldöttjei konstataáltak, hogy a hulla már hetek óta lehetett a vízben, különben felismerhetetlen, 70—75 em. magas, jól fejlett közepkoru s a rajta lévő ruhafoszalványok és csizma után (mely egészen új volt, a talpa laposfejű szegekkel kiverve) itélve, a munkásosztályhoz tartozó egyén lehetett. Külső erőszak nyomait a hullán nem találtak, tehát büntettről nem, hanem öngyilkosság vagy véletlenségről lehet szó ez esetben. A hullát, mint ílyet, elföldelték s körözését a hatóság elrendelte.

— **A Bodrog folyó** ez idén nem érte el a régi magas vízállást, most apad. A bodrogközi belvizek sem okoztak kárt az idén, ugy, hogy a f.-berezkiek vízlecsapoló szivattyú működését is beszüntették. A vetések kitűnően állanak. Legelőik jók. Gyümölcsből ez idén a szilva viritott bőven.

— **Borhamisítók büntetése régen.** Egy német lap legutóbbi számában a következő érdekes reminiscenciát közli: „A bornak ólomeukorral való hamisítása már évszázadok óta ismeretes és a törvény legszigorubb intézkedései még mai napig sem voltak képesek a visszaéléseket teljesen megszüntetni. A Württembergben 1696-ban kiadott tilalom keveset használt, ez a kormánynak 1706 augusztus 10-én a stuttgarti hatóság által közzétett ítéletéből kitűnik, mely szószerint a következőképp hangzik: „Dacára annak, hogy a birodalmi-törvények 1696-iki üdvös intézkedései tiltják a bornak lithargyival (ólomeukor) és egyéb ártalmas festőanyagokkal való hamisítását és ez jelentékeny pénzbírsággal és a vétség nagyságához képest fogházzal, testi és halálbüntetéssel sújtattott; a hercegségben mégis akadt egy *Dhrá* János *Jakab* nevű ember, ki e hercegség néhány helyiségében a szomszédos *Esslingen*ben és másutt rosz és savanyu 1702, 1703-iki borokat fenti anyaggal panesolt. Beható vizsgálatból kitűnt, hogy e hamisítás következtében néhány ember komolyan megbetegedett sőt néhány meg is halt, miért is méltó büntetésképp a fenti hamisító az itteni székvárosban lefejeztetett, a hamisításról irt könyvei lefoglaltattak és a hóhér kezével tüzre dobattak; továbbá a mérges bor megsemmisítésével minden további bajnak eleje vétetett.”

— **A felső magyarországi „amateur-kiállítás”** végrehajtó bizottságának értesítése folytán újból tudatjuk, hogy a kiállítandó tárgyak bejelentésének véghatárideje a jövő hó 15-én letelik. A kiállításban résztvevők felkéretnek tehát, hogy a bejelentőiket, melyeken a kiállítandó tárgyak darabszáma, minősége, jelzete kiemelendő, mielőbb sziveskedjenek *Lévay* Istvánnak, a kiállítás igazgatójának címére Kassára juttatni. Reméljük, hogy Ujhely város és vármegyénk lelkes hölgyei nem maradnak el e nemes versenytől, s hogy a kiállításban való részvétellel műizlésüknek kifejezést adnak egyszerűen pedig műkedvelő alkotásaikkal avagy műértékkel bíró gyűjteményeik beküldésével a babér osztályosává is iparkodnak tenni Ujhelyt és vármegyénket.

— **Az eperjesi állami kisdödvönő-képző-intézet** igazgatósága értesített benünket arról, hogy a tanítóképzéssel kapcsolatos intézetnek I. osztályába az 1898—99. évre összesen 25 növendék vétetik fel, még pedig: 10 ingyenes, 10 féldíjas és 5 bejáró. A kérvényeket f. évi június 20-áig kell beadni. Bővebb tájékozáért *Eperjesre* *Láng* Mihály igazgatóhoz kell folyamodni.

— **Új körorvos.** *Sztakesin* községből írja levelezőnk, hogy a m. hó 21-én megejtett választás alkalmával *sztakesini* körorvossá, több pályázó közül, *Legethy* Albert dr.-t választották meg. A pályázat iránt nyilatkozott élénk érdeklődést, egyebek közt, annak kell tulajdonitanunk, hogy felvidékünkön rövid idő alatt öt nagyobb szabásu gyár emelkedett.

Folytatás a II. mellékleten.

— **Halálozás.** Ősi székházunk oromzatának árboára apr. 25-én fölhuzták a fekete lobogót, jelül annak, hogy vármegyei közéletünknek ismét számottevő halottja van. A gyász jelvénye ez alkalommal az id. pilisi és szilasi Pilissy Ferdinánd halálát jelentette. Abauj-Szántón, fia házában, hol az élet nehéz megpróbáltatásai során esendőség és nyugalom után vágyott lelke szerető otthonát talált, érte utól a halál, hosszas betegeskedés után, életének 65-ik évében. Hült tetemeit ugyanott helyezték örök nyugalomra a legáltalánosabb részvét között apr. 27-én, az ev. ref. egyház szertartása szerint. Temetésére sokan ellátogattak Zemplénből is, különösen pedig a Bodrogközről, melynek Pilissy Ferdinánd a 70-es évek végén és a 80-as évek elején, több cikluson át, országos képviselője volt s azelőtt is azután is folyvást a legáltalánosabb kedveltségnek osztályosa. Humánus gondolkodása, nyájas, leereszkedő bánásmódja biztosították számára a nép szeretetét, ragaszkodását. Rozványi jó urokat könnyes szemekkel fogja emlegetni sokáig a rozványi és a környékbeli nép, melynek a boldogult valóban jószágos atyja volt. De fájlalja elköltözését és szívében meggyászolja az alsó-zemplén-megyei ev. ref. egyház is, melynek egyik oszlopos alakja, évtizedek hosszú során tanácsbírája és nemes keblű pártfogója dőlt ki az élők sorából a Pilissy Ferdinánd elhunytával. Pilissy Nándor dr. ab.-szántói szolgabíró édes atyját, Thuránszky László vármegyei tb. főjegyző szeretett apósát gyászolja az elköltözöttben, kit a kiterjedt és előkelő rokonság köréből a soha ki nem alvó emlékezet kísért sirjába. Nyugodjék békében!

— **A Flobert-puskások ellen.** Boszantó állapot, hogy városunkban éretlen gyerkőcök szabadon használhatják a Flobert-puskákat és kényük-kedvük szerint lövöldözhetnek a kis maradarakat. A rendőrség dolga, hogy ilyen lesipuskások kezéből kicsavarja a nemcsak kártékony, de könnyen végzetessé is válható eszközt. *Btt.*

— **Uj égi tünemény.** Hivatott és nem hivatott csillagászok vizsgálják és kutatják az ég csodáit és mindegyiknek célja valami eredeti dolgot felfedezni. Nagy szerencséje volt e tekintetben *Zamboni* Philippo olasz költőnek és tudósnak, a ki egy nápolyi tartózkodása alkalmával egy eddig teljesen ismeretlen, fölötté érdekes holdképet fedezett fel: egy csokolózó párt. Jobbról a sűrű hajzatu férfi ideális szép feje látható. A művészi kidolgozott krétarajzhoz hasonlít és tökéletes konturjai elragadtatják a szemlélőt. A férfifej a gyengéd női arcához simul és azt félig el is takarja. A nőnek remek hosszú haja mellén leomlik és arevnásai kifejezik az édes esőérzetét. Sokan, kik nem látták e képet, hajlandók azt suggestiónak, fantáziának tulajdonítani. Pedig nincs az az ember, aki látásról vizsgálva a te t holdat, rögtön fel ne ismerné a férfi és nő érdekes arcát. Külföldön általánosan ismert ez az érdekes kép, ezentúl nálunk sem lesz szegényebb az égi legendák világa a külföldénél.

— **Fogfájás ellen.** Alig van ember, ki a fogfájást tapasztalásból ne ismerné és ellene különféle szereket ki ne próbált volna. Nagyon egyszerű és biztos módja a fogfájás megszüntetésének a következő, melyet még kevesen ismernek: A fájós fog felén levő fül mögötti csontra egy esőp hideg vizet kell tenni és addig hagyni ott, míg magától beszárad. Ezt ismételni kell reggel, délben, este, körülbelül öt napig és az ember ilyen módon a fogfájástól a legtöbb esetben évekre megszabadul.

— **Második magyar királyi osztálysorsjáték.** Az előtünk fekvő sorsolási tervezet szerint a második osztály-sorsjáték első osztályának húzása május hó 11. és 12-én lesz és tisztelt olvasóinkat különösen figyelmeztetjük a Török A- és Tsa budapesti cég hirdetésére. Ezen általunk ismert céget azért ajánljuk, mert az szigorúan pontos és vevőit legjobban szolgálja ki. Ugy látszik, hogy Fortuna különös kegyével árasztotta el e céget, mert értesülésünk szerint az első sorsjáték alkalmával mintegy háromnegyed millió korona nyereséget fizetett ki vevőinek. A nyereség száma, valamint a sorsjegyek árai az 1. osztályhoz — és pedig egy egész 6 frt, egy fél 3 frt, egy negyed 1 frt 50 kr., egy nyolcad 75 kr. — ugyanazok maradtak a második sorsjátéknál is. Aki tehát a szerencsésnek kezét akar nyújtani, forduljon bizalommal Török A- és Tsa felárúsítókhoz Budapesten.

— **Időjóslat május 1-ére.** Máltozó felhőzet. Meleg. Zivatarok.

Menyaszonyruha-selyem 65 krtól

14 frt 65 krig méterenként, — valamint fekete, fehér és színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szín és min. ázatban. **Privát-fogyasztóknak** postabér és vámmentesen valamint házhoz szállítva, — **mintákat pedig postafordultával** küldenek

Henneberg G selyemgyárai, (cs és k. udvari szállító) **Zürichben.**

— Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó. —

Irodalom.

Az **„Adalékok Zemplén-vármegye Történetéhez“** e havi folyóiratunknak ez évi 5-ik (májusi) füzeté a következő tartalommal jelent meg: 1. Zemplén-vármegye történelmi földrajza (IV. közl.) Irta: *Dongó Gy. Géza.* — 2. Zemplén-vármegye a tizenhatodik században. (I. közl.) Irta: *Nagy Gyula.* — 3. Zemplén-vármegye politikai és helyrajzi ösmertése. (29. folyt.) Fordította: *Matolai Etele.* — 4. Történi jegyzetek Zemplén-vármegyéről. (29. folyt.) Ford: *Kapás L. Aurél.* — 5. Szirmai András naplója. (25. folyt.) Közli: *Karsa Ferenc.* — 6. A piaristák Zemplén-vármegyében. (4. folyt.) Irta: *Hudra János.* — 7. Történeti és földrajzi adatok Csértész községről. (I. közl.) Irta: *Sztavrovsky Gyula.* — 8. Zemplén földesurai a múlt században. (3. folyt.) Közli: *Dongó Gy. Géza.* **Levelesláda:** 9. Adalék a zempléni várak kuruc részre hódolása történetéhez. Közli: *Thaly-Kálmán.* — 10. Andrássy Manó gróf főispán óvástétele 1861-ben. Közli: *Dongó Gy. Géza.* — 11. Vármegyénk háztartása 100 év előtt. Közli: *Dongó Gy. Géza.* — 12. Esküminták 1616-ból (I. és II.) Közli: *Fodor Jenő.* **Tárca:** 13. Népszokások Kárpát-aljai oroszainknál. (I. közl.) Irta: *Bihary Emil.* — **Irodalom:** 14. Egyház és iskola Mária Terézia alatt. — 15. A szerkesztő póstája. — 16. A Drugeth-esalád nemzedékrendi táblázata. Összeállította: *Doby Antal.* — *A jövő* (júniusi) 6-ik füzetéhez lesz mellékelve a vármegye színezett térképe. Az „Adalékok“ előfizetése egy évre (12 füzetre) csak 2 ft 40 kr. *Meleg ajánljuk főképpen pedig a községek figyelmébe, annyival is inkább, mert ebben az évfolyamban veszi kezdetét az egyes községeknek külön-külön történeti és helyrajzi ösmertése.* Kövessék e tekintetben a t. körjegyzőségek N.-Azar, Bély, A.-Bereczki, Czígánd, Gálszécs, B.-Kisfalud, Lesz, O.-Liszka, B.-Szentés, Mád, M.-Zombor, legújában pedig Tokaj város példáját, kik a képviselőtestületek elhatározásából megrendelték az „Adalékok“-at és már be is léptek t. előfizetőink sorába.

A Magyarország Vármegyei és Városai című nagy honismertető diszmű kiadvállalata, eddig tudvalevőleg csak a teljes műre fogadott megrendeléseket és így e becses munka egyes kötele az érdeklődők által megszerezhető nem volt. A kiadvállalat most, a számos oldalról érkezett kívánságnak engedve, elhatározták, hogy egyes köteteket 8 ftos árban küld a megrendelőnek. Most tehát lehetővé vált, hogy mindenki a saját megvételét külön, önálló elegáns kötetben rendelheti meg. Minden egyes kötetben legalább négy színes kép, 6—10 fénynyomat, több műmelléklet, térkép és 400 a szövegbe nyomott kép foglaltatik. Ezen nagyszabású diszműből eddig megjelent három kötet: a) Vas-vármegye, Szombat hely és Köszeg szab. kir. város, b) Abauj-Tornavármegye és Kassa szab. kir. város, c) Fiume és a magyar-horvát tengerpart, tehát ezentúl egyenkint is nyolc ftrt rendelhető meg, de ki zárólag csak az Apollo irodalmi részvénytársaságnál Budapesten, VII. ker., Rottenbiller utca 46. — Előkészítés, illetve feldolgozás alatt vannak, vagyis legközelebb jelennek meg: Nyitra, Szabolcs, Bihar, Kolozs és Maros-Torda-vármegyék illusztrált monográfiái.

Egyház és iskola Mária Terézia alatt. Az Athenaeum r. társaság kiadásában megjelenő „A Magyar Nemzet Története“ című tizkötetes nagy munkának (milliónyi kiadás) nyolcadik kötetéből, mely az 1712—1815-ig terjedő korszak történelmének tárgyalásával foglalkozik és „A restauráció kora“ címet viseli, imént közrebozsított füzetekben Marczali Henrik eljuta Mária Terézia korabeli egyházi és iskolai, közművelődési állapotok ismertetéséhez. A nagy királynő iskolai és oktatásügyi rendelkezései, intézkedéseiközül, tudvalevően, igen sok a mai napig fennmaradt. A budapesti tudomány-egyetem újjászervezése és mai kifejlődése alapjainak megvetése szintén Mária Terézia nevéhez fűződik. De a mily öröndetes Mária Terézia buzgósa és jóakarata általában az oktatásügy terén, épp olyan elsmorítottok vallási türelmetlenségéről tanuskodó sérelmes intézkedései a vallásügy terén. A protestánsok üldözése, mellözése, megrövidítése ismét napirenden van. A vakbuzgóság nem ismeri a szülők, az anyák természetes jogait sem. Az erőszakos térítgetések egyik felháborodó példáját, a mostani miniszterelnök egyik ösének, Bánffy Dénes gróf leányának, Bánffy Agnesnek esetét igen részletesen és tanulságosan mondja el Marczali Henrik. Különben nagy súlyt helyez a jeles történetíróarra is, hogy ennek a korszaknak kultur-történeti képét a lehető legnagyobb hűséggel, pontossággal és részletességgel megrajzolja. Ez a rész akár egy különálló közművelődéstörténeti monográfia számba jöhet. Ezekben a füzetekben is igen érdekes történelmi szövegek és műmellékletek vannak. Ezek közül, melyek olyan számosak, hogy majd minden lapra

esik egy-kettő, ki kell emelnünk a következőket: „Részletek a bécsi udvari kancellária belsejéből“, — „A magyar nemesi testőrség palotája“ — „III. Károly koronázása“, — „Mária Terézia a királydombon Pozsonyban 1741. június 25-ikén“; ez a kép Meytens és Hamilton egy koru híres festménye után készült, melynek eredetije a magyar történeti képesarnokban van; — „A bécsi kongresszus 1815-ben“ Isabey egykoru metszete után. Egyes füzetek ára 30 kr. Kapható minden hazai könyvkereskedésben. Előfizetés negyedévre (12 füzet) 3 ft 60 kr.; félévre (24 füzet) 7 ft 40 kr. Minden héten megjelenik egy-egy füzet.

Prévost „Juliete házassága“ egy telivér párisi leánykának szívvilágát tárja az olvasó elé a menyegzőjét közvetlen megelőző időben s tapasztalatait, melyeket a házasság élet első heteiben szerez. Marcell Prévost, a „Félszüek“ világhírű szerzője e regényében újra bizonyítékát adja annak, hogy a modern francia irodalomban alig van a léleknek mélyebb ismerője s finomabb elemzője, mint ő. „Juliete házassága“ bepillantást enged a fiatal lányok szívének legrejtettebb titkaiba s mindvégig érdekes mese keretében mutatja, milyen furesán naiv fogalmuk van a szerelem és házasság misztériomáról. A francia eredetinek teljes magyar fordítását Rózsa Géza dr. végezte a töle már megszokott művészettel, gondnal és jó magyarsággal. E könyv Sachs és Pollák könyvkiadásában (Budapest, Andrassy-ut 37. sz.) jelent meg és minden hazai könyvkereskedésben 50 kr. bolti áron kapható.

A Szabadságharc Emlék-Albuma című egy igen érdekes mű jelent meg a kassai „Kazinczykör“ nevű viselő irodalmi társulat kiadásában, melynek összeállításával *Hohenauer Ignác* dr. szerkesztő volt megbízva, s melyhez a város értelmisége közül mindazok, akik 1848—49-ben éltek, harcoltak, szerepeltek, vagy akiknek emlékeik ama nagy időkhöz nyultak, munkáikkal, elbeszéléseikkel hozzájárultak, úgy hogy ezen „Emlék-Album“, mely a Szabadságharc kassai Ereklye-kiállításával egybavág, egy történelmi tekintetben is fölöttébb érdekes művet képez. Érdekes epizódokat irnak le többek közt: Darvas Imre volt főispán, hogyan keresték nála Sz. István koronáját, Lévy József koszorus költő, Borsodmegye volt alispánja egy remek verset írt, Fábrián János alispán „Kegyelet“ címen egy lelkes cikket, Müntster Tivadar polgármester, Kassa város rövid krónikáját 1848—49-ben, Klekner Alajos dr. jogakadémiai igazgató, hogyan ölték meg az oroszok Hoky István rosnai papot Stóhr Antal dr. főgimnáziumi igazgató rimaszombati — Madarassy Lipót dr. konviktusi kormányzó löseji emlékeit, Gerevich Emil dr. főreáliskolai igazgató honvéd nagybátyjának történetét írja le. Horváth Balázs dr. főgimn. tanár a honvédő fehérpapokról ír és hogyan vitte Bónis a koronát Debreczenbe, Timkó József tanácsos „Hajdu-leány“ című egy elbeszélést, Lekli Gyula tanár a kassai, Chalupka Rezső tanár az eperjesi nemzetőri zászlóról ír. Myskovszky Viktor tud. akad. tag, főreáltanár bártfai —, idb. Megay Gusztáv és neje Nánassy Amália erdélyi —, idb. Kemény Lajos gömőri —, idb. Megay Adolf zempléni —, Hohenauer Ignác gyermekkori, Podhorányi Miklós Madarász Jánosnak —, Hegedűsné-Soós Róza parádi —, Siposs A. Gyula egy kassai iparosnak bécsi 48-as élményeit közli. Karsa Ferenc leírja az első-Szombathy József a második kassai esatát, Werfer Károly, Fiedler Károly és Ardüzerné-Ambruss Amália a kassai esatára vonatkozó epizódokat, Deil Jenő, Sárosi Árpád, Kovács Zsigmond versekkel köszöntötték be, utóbbi megemlékszik a tornai hősokról. Továbbá: Schalkház Lipót, Fábry Jánosné, Steinhaus Julia, Klimkovies Elemér, Megay Ernő, Rottenberg Dávid, Siposs Aladár, Répászky István, Tóth Geyza, Bogsch Albert stb. A tizenkét ivre terjedő, képekkel ellátott mű ára 80 kr. Megrendelhető most már a második s bővített kiadás Hohenauer Ignác dr. szerkesztőnél Kassán, Mészáros-utca 18. Továbbá Mauer Adolf, Mildner Ferenc és Vitéz Adolf kassai könyvkereskedőknél. — A címkép Greguss Imrénnek festménye után készült, melyet Letzer Simon fotografált. A mű ifj. Nauer Henrik kassai könyvnyomtató intézetéből került ki.

Magyar Lányok. A Magyar anyáknak, tanítóknak, akik súlyt fektetnek arra, hogy leányaik, növendékeik lelkét minden káros behatástól megóvják, nem ajánlhatunk melegebben egy lapot sem, mint a Magyar Lányokat, mely Tutsek Anna szerkesztésében minden vasárnap megjelenik. A lapot a Singer és Wolfner cég adja ki. Előfizetés negyedévre 1 ft 50 kr. Kiadóhivatal: Budapesten, Andrassy-ut 10.

Camille Flammarion A híres francia csillagászról a mai naptól kezdve a Pesti Hirlapnak rendszeresen fog tárcákat írni. A magyar újságolvasó közönség már ismeri — a Pesti Hirlap korábbi közleményeiből is — Flammarion költői fantáziával ép úgy, mint tudományos alapaossággal s mindig ragyogó tollal megírt kisebb-nagyobb műveit; bizvást hihetjük tehát, hogy Camille Flammariont, mint a Pesti Hirlap rendes munkatársát, a Pesti Hirlap minden olvasója örömmel üdvözl.

Török-német-kurucvilág. A magyar történetnek e rendkívül fontos és érdekes korszakát tárgyalja Benedek Elek „A magyar nép multja és jelene” című nagyszabású munkájának 10. 11. és 12-ik füzetében. És szol az egyik lapon gyászról, siralomról, a másikon fel-fellobbanó reményről, bizodalomról. És megható a kép, melyet elébünk varázsol: akár török, akár német uralkodják a magyar földön, legnagyobb teher mindig a szegény népre nehezedik. Iszpani, német tábornok, szabadhajdu egyaránt őt kopasztja, őt sarcolja. A sötét képre birtelen a kurucvilág dicsőséges esztái, nagy alakjai vetnek enyhítő fényt, hogy a Rákóczi kibujdosásával újra nehéz, komor, egyhangu árnyak kerüljenek végig a magyar histórián. S a nép újra hordja a régi igát és nem tehet egyebet, mint hogy várja békén, várja hittel és bizalommal szebb időknek hajnalhasadását. Az Athenaeum kiadásában megjelenő nagy-érdekű munkának minden füzeté 30 kr.

Egyesületi élet.

Titkári jelentés 1897. évről.

Felolvasta a „S.-A.-ujhelyi Keresk. Társulat”-nak 1898. április 3-án tartott közgyűlésén*)

Schneider Jakab,
társulati titkár.

Mélyen tisztelt Közgyűlés!

A „S.-A.-ujhelyi Keresk. Társulat” 1897. évi május 9-én tartotta ministerileg jóváhagyott alapszabályok alapján első közgyűlést; jóllehet ideiglenesen már azelőtt egy évvel alakult meg, de ez ideiglenesség sem a társulatra, sem egyes tagjaira, sem köteleességet, sem jogokat nem rótt.

A társulat hivatalos működése eszerint 1897. május 9-én tartott közgyűléstől veszi kezdetét, mely közgyűlés elhatározta azt, hogy az egyes tagok 6 évi időtartamra vállalnak kötelezettséget a társulat iránt és ugyan ennyi időre élvezik alapszabályszerű jogukat is a társulattal szemben.

Ugyanezen közgyűlés nemcsak szankcionálta a társulat ideiglenes működését, de magáévá tette mindazon célokat, melyeket a társulat alapszabályszerűleg maga elé tűzött.

Kétségsébe vonhatóan tény, hogy egy társulatnak ily fontos és életreható célok megvalósítására 10 havi időköz oly kevés, hogy már maga a megközelítés számbavehető eredmény gyanánt tekinthető; de különösen, ha figyelembe vesszük azt, hogy e célok megvalósítása, különösen a jelen időben és körülmények között oly akadályokba ütközik, melyek a társulat hatáskörét túlhaladják. Ilyenek például a kereskedők összességére káros házaló kereskedés, amikor jött-ment házalók és utazó-ügynökök elözönlök a várost és éppen a legjobb vevőket idegenítik el a sok állami és községi adóval terhelt helybeli kereskedőtől; vagy ott van például a kerületi betegsegélyező-pénztár, mely rendszeresen szedi évi járulékait főnöktől és alkalmazottól egyaránt anélkül, hogy ezek a pénztárt igénybe vehetnék; holott, ha a kereskedők önálló betegsegélyezővel fognak rendelkezni, nemcsak, hogy adandó esetben segíthetnek fognak saját tagjain, de a megtakarítható szép összeget kivevő jövedelméből több nemes célt fog szolgálhatni.

Am de ezek oly kérdések, melyek részint a keresked. kormány idevonatkozó törvény revíziójával, részint S.-A.-Ujhely városnak rendezett tanácsosa küszöbön álló átalakulásával függnek össze, amennyiben a törvény más helyi jogkörrel ruhazza fel a rendezett tanácsú várost mint I. fokú iparhatóságot és mással a nagyközséget, melynek alárendelt helyzete van.

A mélyen tisztelt társulati tagok megnyugtatására szolgáljon, hogy e rövid 10 hónapot is munkára használtuk fel és úgy erkölcsi, mint anyagi tekintetben sikerült is némi eredményt elérni.

A társulati igató tanúsága szerint 48 ment és 34 jött, tehát összesen 82 ügydarab dolgoztatott fel. Ezek között a legtöbb esetben a keresk. kamara szerepel, ezután az I. fokú iparhatóság, keresked. és tanügyi kormány, városi elöljáróság és társ-egyesületek. Az már nem csekélylendő erkölcsi vívmány, amikor ezen említett hatóságok hivatalos tudomást vesznek rólunk és működésünk iránt azzal adnak elismerő kifejezést, hogy a társulat által fentartott keresk. tanonciskolát a közokt.-ügyi kormány, keresk. kamara, városi hatóság 100—100 ft évi segélyben részesítik; a helybeli pénztárvezetők 50 ft segélyben részesítették iskolánkat. Fogadják e helyen is a társulat hálás köszönetét kegyes és hasznos célra fordított adományaikért.

Szíves tudomására hozom még a m. t. közgyűlésnek azt a tényt, hogy a társulat elnöksége hivatalosan bemutatkozott a főispán ur öméltségánál, mely alkalommal a társulat céljait magában foglaló emlékiratot nyújtott át. A főispán ur öméltsége kegyesen fogadta a bemutatkozást, a memorandumot elolvassa, megígérte, hogy a társulat működését figyelemmel fogja kísérni és céljai elérésében mindig szívesen fogja támogatni.

A társulat ez évben 6 esetben tartott választmányi gyűlést, melyek folyó ügyeken kívül a kereskedelmi kormánytól egy a vasuti állomásnál felállítandó fiók-póstát (expediturát) ké-

*) Közlése tárgyalmozat miatt késett. Szerk.

relmezett, továbbá véleményes jelentést tett a kereskedelmi kamarához az utazók és házalók visszaélését megszüntető törvényjavaslatra s több más a kereskedelmi gyakorlatban javításra szorult esetekben; mely két fontosabb esetben azonban ezideig csak az expediturára történt valamely intézkedés.

A társulat által fentartott keresk. tanonciskola ez idén 64 tanulót vett fel, tehát eddig még soha el nem ért szám; ezekből I. osztályra 23, II.-ra 31, III.-ra 10 tanuló esik. Ez év nov. 8-án iskolánkat Mártonfy Márton orsz. főigazgató mint minist. biztos látogatta meg és az egybegyűlt választm. és isk. bizottság előtt úgy a célszerű berendezés, valamint a tapasztalt eredményelett legnagyobb meglepődésének és elismerésének adott kifejezést.

Panaszként kell azonban felemlítenem, hogy egyes kereskedők mi súlyt sem fektetnek az iskoláztatásra és tanulóikat nem szorítják a látogatásra, vagy odahaza elfoglalják és így engem azon kellemetlen helyzetbe hoznak, hogy a hatóság útján kell a törvény idevonatkozó rendelkezésének érvényt szerezni, azon kívül a tanítás hiába való fáradozás és eredmény nélkül maradt működés ily esetekben; pedig tudva levő dolog, hogy az iskoláztatás nemcsak a tanulóra, de a kereskedőre is erkölcsi és szellemi haszon.

Megjegyzendő, hogy ez iskola, mely 64 tanulóak egy általános, mint szakismeretet nyújt, tehát művelt kereskedőket van hivatva nevelni és amelynek évi költsége megközelíti a 700 ftot, saját jövedelméből és a nyert segélyekből tartja fel magát úgy, hogy a társulatlak, mely tagsági díjakból 120—150 ft jövedelemmel rendelkezik, elenyésző csekély segélyt nyújt évi fentartásához.

A társulat anyagi oldalát illetőleg szerencsénk lesz a választmány által jóváhagyott számadásokat, valamint a jövő költségvetést részletesen a m. t. közgyűlés elé terjeszteni, legyen szabad itt röviden felemlíteni annyit, hogy a múlt 1897. évben összes bevételünk 868 ft 68 kr. volt, ezzel szemben összes kiadásunk 867 ft 99 kr., pénztári maradvány 69 kr.

A jövő évi költségvetés realisan felvehető számítás szerint 740 ft bevétellel szemben 728 ft kiadás mutatkozik.

E feltűnő eltérés a két évi költségvetés között onnan ered, hogy tavalyi rendkívüli bevétel gyanánt 150 ft szerepel, 100 ft városi segély, mely 1896. évről lett esedékessé, miután az felebbezés alatt állott, 50 ft pedig az ifjúságnak táncmulatságból juttatott segély; ennek megfelelően a kiadásban is szerepel rendkívüli kiadás, a társulatnak keletkezése óta felmerült kezelési és felszerelési költség fejében.

Az előadottakból következik, hogy a társulat nemcsak életképes, de az egyes tagok jóakaratóból és buzgalomból sikerülni fog mindazon célokat elérni, melyet a társulat maga elé tűzött, mihelyest a külső akadályok kedvezőbb körülmények közébejöttével el lesznek hártva. Mint a társulat által fentartott keresk. tanonciskola vezetője úgy a magam, valamint kartársaim nevében köszönetet mondok a belénk helyezett bizalomért, mely bizalmat minden törekvésünkkel igyekezni fogunk kiérdemelni; egyidejűleg kifejezést adok a növekedék hálájának is, amiért a társulat alkalmat nyújtott nekik, hogy tanulmányaik által a hazának, az emberi társadalomnak, de különösen a kereskedelem hasznára válhassanak.

A társulat működésére az Eg. áldását kérve, jelentésemet a m. t. közgyűlés nagybecsű elfogadására mély tisztelettel ajánlom.

Nyilvános és ingyenes könyvtár.

A „s.-a.-ujhelyi általános ipartestület” közhasznú intézményeit ismét egy jelentékeny és fontos dologgal szaporította; ugyanis a mai naptól kezdve a testületi tagoknak regényekből, elbeszélésekből, folyóiratokból, ipari és más szakmunkákból egy háromszáz kötetnyi köz. könyvtárt bocsát rendelkezésre, melyet a testület tagjai bármikor teljesen ingyen vehetnek igénybe. Ezzel a testület bebizonyította, hogy a tagoknak nemcsak anyagi, de szellemi érdekeit is szíven viseli.

A szerencsi kerékpáregyesület koncertje. Megalakult ez évre is — írja levelezőnk — a szerencsi kerékpáregyesület és eredeti céljához, a sportüzéshez, most már egy másikat, nem kevésbé kellemeset is csatolt. Összeülnek minden csütörtökön, beszélgetnek valamint a tagok s kész szombatira a program. Egyszer tréfásesetét, másszor kis murit, de megérik néha, hogy nagyobbakat is rendeznek, melyre a szerencsi intelligencia állandóan hivatalos. Nemesak maguknak tapogatták tehát egyesületüket a tagok, de azt, mint eszközt, mások mulattatására is felhasználják. Igen sikerült koncertet rendeztek az elmúlt szombaton is, mely láncszerűen egészen akképpen volt összeállítva, hogy a műsor minden pontja után egy-egy tánc

következett. Közreműködtek: Kodolányi Viktorné urhölgy, kinek kitűnő zongorajátékát, Guttman Izidor ur, kinek művészi hegedűjátékát a legnagyobb élvezettel hallgatta a jelen volt műértő közönség. Strelkó Arpád ur „kurucdalok”-at, Haag Zsigmond ur pedig „couplet”-kat adott elő. Igen sikerült volt Kiriesány Antal urnak humoros felolvasása és békahangversenye, is melyért az előadót erős tapssal tüntették ki. Volt táncegyveleg is, melyet Rosenfeld Elek ur mutatott be. A koncertről, melyen egy a városi, mint a gyári sok szép asszony és leány jelen volt, meglepődéssel távoztak a reggeli órákban.

TANÜGY.

Zemplén vármegyei Tanító-Egyesület hivatalos rovata.

— Rovatvezető: Schneider Jakab, —

Kéziratok a rovatvezetőhöz S.-A.-Ujhelybe küldendők.

Meghívó.

A „Zemplén-vármegyei tanító-egyesület” 1897. évi december hó 9-én S.-A.-Ujhelyben tartott közgyűlése határozata szerint két működési körre osztott, u. m. alsó- és felső-körre. Amennyiben a felső-kör szervezésével a közgyűlés engem bizott meg, van szerencsém T. Kartárs urat a folyó évi május 4-én Nagy-Mihályban, az állami iskola helyiségében délelőtt tartandó alakuló gyűlésre tisztelettel meghívni. **Tárgyak:** 1. Az állami iskola egyes osztályainak meglátogatása. — 2. „Mit tehet a tanító a szocializmus meggátlására?” Felolvasás, tartja: Vass József nagy-mihályi állami tanító. — 3. A számvizsgáló-bizottság jelentése. — 4. A választmány által kitzűzött munkatételek felolvasása. — 5. A tisztviselői kar megválasztása. — 6. Indítványok. — Közébed.

Akik a közében résztvenni akarnak, valamint akik magukat elszállásoltatni óhajtják, sziveskedjenek előzetesen t. László E. Flóris nagy-mihályi állami tanító urat értesíteni. Sátoralja-Ujhely, 1898. ápr. hó 20-án.

Vágó Gyula,

a zempléni tan. egy. I. alelnöke.

Kedves kartársak a felső-körben!

(Sch) A „Zemplénmegyei tanító-egyesület” halottaiból feltámadva, új életre kelt. A multnál jobb jövőt remélve, igazi lelkesedéssel, teljes buzgalommal fogtunk a munkához, ki-ki vegye ki a maga részét.

Az alsó-kör megalakulása után várvárt örömmel látogatunk el hozzátok, mint vármegyénk tanítóságának büszkeségeihez, magyarságunk hű és kitartó apostolaihoz.

Mily boldogító öntudat dagasztja kebleteket, ha arra gondolhattok, hogy a jövő nemzedék — kinél hihetőleg több elismerés leszen — hálás emlékezettel fog rátok gondolni, mert a Kárpáttól a Tiszáig magyar szó fog hangzani minden hazafi szájából, magyar dal fog fakadni minden legény és minden leányzó ajkáról. Ez a munka a ti munkátok, ez a dicsőség a ti dicsőségeitek.

Nagy-Mihály, Terebes, Gálszécs, Varannó, Homonna, Sztrópkó és Mező-Laborcz mindegyik egy-egy erős vára magyarságunknak, védőbástyája nemzeti ügyünknek.

Legyetek üdvözölve e várak hős katonái, jertek el haditanácsra, merítsünk új erőt a jövő teendőihez, legyenek gyűléseink a komoly munkálkodás mellett a viszontlátás örömmünnepei.

Legyen üdvözölve és áldva a mi mesterünk, ki soha sem szűnik meg jávunkra munkálkodni, hol csak teheti, bajainkban és örömeinkben őszintén, szerető szívvel osztozkodni, tanácskozásainkat jóakarattal elősegíteni, legyen üdvözölve és áldva Nemes Lajos szeretett tanfelügyelőnk, ki mindig szívesen vesz részt a mi gyűléseinken.

Török-német-kuruevilág. A magyar történetnek e rendkívül fontos és érdekes korszakát tárgyalja Benedek Elek „A magyar nép múltja és jelene” című nagyszabású munkájának 10. 11. és 12-ik füzeteiben. És szol az egyik lapon gyászról, síralomról, a másikon fel-fellobbanó reményről, bizodalomról. És megható a kép, melyet elébünk varázsol: akár török, akár német uralkodják a magyar földön, legnagyobb teher mindig a szegény népre nehezedik. Iszpaht, német tábornok, szabadhajdu egyaránt őt kopasztja, őt sarcolja. A sötét képre birtelen a kuruevilág dicsőséges csatái, nagy alakjai vetnek enyhítő fényt, hogy a Rákóczi kibujdosásával újra nehéz, komor, egyhangú árnyak terüljenek végig a magyar histórián. S a nép újra hordja a régi hitet és bizalommal szebb időknek hajnalbékén, várja hittel és bizalommal szebb időknek hajnalhasadását. Az Athenaeum kiadásában megjelenő nagy-érdekű munkának minden füzeté 30 kr.

Egyesületi élet.

Titkári jelentés 1897. évről.

Felolvasta a „S.-A.-ujhelyi Keresk. Társulat”-nak 1898. ápril 3-án tartott közgyűlésén*)

Schneider Jakab.
társulati titkár.

Mélyen tisztelt Közgyűlés!

A „S.-A.-ujhelyi Keresk. Társulat” 1897. évi május 9-én tartotta ministerileg jóváhagyott alapszabályok alapján első közgyűlését; jóllehet ideiglenesen már azelőtt egy évvel alakult meg, de ez ideiglenesség sem a társulatra, sem egyes tagjaira, sem kötelességet, sem jogokat nem rótt.

A társulat hivatalos működése eszerint 1897. május 9-én tartott közgyűlésétől veszi kezdetét, mely közgyűlés elhatározta azt, hogy az egyes tagok 6 évi időtartamra vállalnak kötelezettséget a társulat iránt és ugyan ennyi időre élvezik alapszabályszerű jogait is a társulattal szemben.

Ugyanezen közgyűlés nemcsak szankciónálta a társulat ideiglenes működését, de magáévá tette mindazon célokat, melyeket a társulat alapszabályszerűleg maga elé tűzött.

Kétségre vonhatatlan tény, hogy egy társulatnak ily fontos és életreható célok megvalósítására 10 havi időköz oly kevés, hogy már maga a megközelítés számbavehető eredmény gyanánt tekinthető; de különösen, ha figyelembe vesszük azt, hogy e célok megvalósítása, különösen a jelen időben és körülmények között oly akadályokba ütközik, melyek a társulat hatáskörét túlhaladják. Ilyenek például a kereskedők összességére káros házaló kereskedés, amikor jött-ment házalók és utazó-ügynökök elözönlök a várost és éppen a legjobb vevőket idegenítik el a sok állami és községi adóval terhelt helybeli kereskedőtől; vagy ott van például a kerületi betegsegélyező-pénztár, mely rendszeresen szedi évi járulékait főnöktől és alkalmazottól egyaránt anélkül, hogy ezek a pénztárt igénybe vehetnék; holott, ha a kereskedők önálló betegsegélyezővel fognak rendelkezni, nemcsak, hogy adandó esetben segíthetnek fognak saját tagjain, de a megtakarítható szép összeget kitevő jövedelméből több nemes célt fog szolgáltathatni.

Am de ezek oly kérdések, melyek részint a keresked. kormány idevonatkozó törvény revíziójával, részint S.-A.-Ujhely városnak rendezett tanácsosa küszöbön álló átalakulásával függnek össze, amennyiben a törvény más helyi jogkörrel ruhazza fel a rendezett tanácsú várost miut I. fokú iparhatóságot és mással a nagyközséget, melynek alárendelt helyzete van.

A mélyen tisztelt társulati tagok megnyugtatására szolgáljon, hogy e rövid 10 hónapot is munkára használtuk fel és úgy erkölcsi, mint anyagi tekintetben sikerült is némi eredményt elérni.

A társulati igató tanúsága szerint 48 ment és 34 jött, tehát összesen 82 ügydarab dolgoztatott fel. Ezek között a legtöbb esetben a keresk. kamara szerepel, ezután az I. fokú iparhatóság, keresked. és tanügyi kormány, városi elöljáróság és társ-egyesületek. Az már nem csekélylendő erkölcsi vívmány, amikor ezen említett hatóságok hivatalos tudomást vesznek rólunk és működésünk iránt azzal adnak elismerő kifejezést, hogy a társulat által fentartott keresk. tanonciskolát a közokt.-ügyi kormány, keresk. kamara, városi hatóság 100—100 ft évi segélyben részesítik; a helybeli pénztárak 50 ft segélyben részesítették iskolánkat. Fogadják e helyen is a társulat hálás köszönetét kegyes és hasznos célra fordított adományaiért.

Szíves tudomására hozom még a m. t. közgyűlésnek azt a tényt, hogy a társulat elnöksége hivatalosan bemutatkozott a főispán ur öméltóságánál, mely alkalommal a társulat céljait magában foglaló emlékiratot nyújtott át. A főispán ur öméltósága kegyesen fogadta a bemutatkozást, a memorandumot elolvastva, megígérte, hogy a társulat működését figyelemmel fogja kísérni és céljai elérésében mindig szívesen fogja támogatni.

A társulat ez évben 6 esetben tartott választmányi gyűlést, melyek folyó ügyeken kívül a kereskedelmi kormánytól egy a vasúti állomásnál felállítandó fiók-póstát (expediturát) ké-

*) Közlése tárgyhalmozat miatt késétt. Szerk.

relmezett, továbbá véleményes jelentést tett a kereskedelmi kamarához az utazók és házalók visszaélését megszüntető törvényjavaslata s több más a kereskedelmi gyakorlatban javításra szorult esetekben; mely két fontosabb esetben azonban ezideig csak az expediturára történt valamely intézkedés.

A társulat által fentartott keresk. tanonciskola ez idén 64 tanulót vett fel, tehát eddig még soha el nem ért szám; ezekből I. osztályra 23, II.-ra 31, III.-ra 10 tanuló esik. Ez év nov. 8-án iskolánkat *Mártonfy* Márton orsz. főigazgató mint minist. biztos látogatta meg és az egybegyűlt választm. és isk. bizottság előtt egy a célszerű berendezés, valamint a tapasztalt eredmény felett legnagyobb meglepedésének és elismerésének adott kifejezést.

Panaszként kell azonban felemlítenem, hogy egyes kereskedők mi sulyt sem fektetnek az iskoláztatásra és tanulóikat nem szorítják a látogatásra, vagy odahaza elfoglalják és így engem azon kellemetlen helyzetbe hoznak, hogy a hatóság útján kell a törvény idevonatkozó rendelkezésének érvényt szerezni, azon kívül a tanítás hiába való fáradozás és eredmény nélkül maradt működés ily esetekben; pedig tudva levő dolog, hogy az iskoláztatás nemcsak a tanulóra, de a kereskedőre is erkölcsi és szellemi haszon.

Megjegyzendő, hogy ez iskola, mely 64 tanulóak úgy általános, mint szakismeretet nyújt, tehát művelt kereskedőket van hivatva nevelni és amelynek évi költsége megközelíti a 700 ftot, saját jövedelméből és a nyert segélyekből tartja fel magát úgy, hogy a társulatak, mely tagsági díjakból 120—150 ft jövedelemmel rendelkezik, elenyésző csekély segélyt nyújt évi fentartásához.

A társulat anyagi oldalát illetőleg szerencsénk lesz a választmány által jóváhagyott számadásokat, valamint a jövő költségvetést részletesen a m. t. közgyűlés elé terjeszteni, legyen szabad itt röviden felemlíteni annyit, hogy a mult 1897. évben összes bevételünk 868 ft 68 kr. volt, ezzel szemben összes kiadásunk 867 ft 99 kr., pénztári maradvány 69 kr.

A jövő évi költségvetés realisan felvehető számítás szerint 740 ft bevétellel szemben 728 ft kiadás mutatkozik.

E feltűnő eltérés a két évi költségvetés között onnan ered, hogy tavalyi rendkívüli bevétel gyanánt 150 ft szerepel, 100 ft városi segély, mely 1896. évről lett esedékessé, miután az felebbezés alatt állott, 50 ft pedig az ifjúságnak táncmulatságból juttatott segély; ennek megfelelően a kiadásban is szerepel rendkívüli kiadás, a társulatnak keletkezése óta felmerült kezelési és felszerelési költség fejében.

Az előadottakból következik, hogy a társulat nemcsak életképes, de az egyes tagok jóakaratóból és buzgalomból sikerülni fog mindazon célokat elérni, melyet a társulat maga elé kitűzött, mihelyt a külső akadályok kedvezőbb körülmények közbejöttével el lesznek hártva. Mint a társulat által fentartott keresk. tanonciskola vezetője egy a magam, valamint kartársaim nevében köszönetet mondok a belénk helyezett bizalomért, mely bizalmat minden törekvésünkkel igyekezni fogunk kiérdemelni; egyidejűleg kifejezést adok a növedékek hálájának is, amiért a társulat alkalmat nyújtott nekik, hogy tanulmányaik által a hazának, az emberi társadalomnak, de különösen a kereskedelem hasznára válhassanak.

A társulat működésére az Eg. áldását kérve, jelentésemet a m. t. közgyűlés nagybecsű elfogadására mély tisztelettel ajánlom.

Nyilvános és ingyenes könyvtár.

A „s.-a.-ujhelyi általános ipartestület” közhasznú intézményeit ismét egy jelentékeny és fontos dologgal szaporította; ugyanis a mai naptól kezdve a testületi tagoknak regényekből, elbeszélésekből, folyóiratokból, ipari és más szakmunkákból egy háromszáz kötetnyi köz. könyvtárt boesát rendelkezésre, melyet a testület tagjai bármikor teljesen ingyen vehetnek ki nybe. Ezzel a testület bebizonyította, hogy a tagoknak nemcsak anyagi, de szellemi érdekeit is szíven viseli.

A szerencsi kerékpáregyesület koncertje. Megalakult ez évre is — írja levelezőnk — a szerencsi kerékpáregyesület és eredeti céljához, a sportüzéshez, most már egy másikat, nem kevésbé kellemeset is csatolt. Összeülnek minden csütörtökön, beszélgetnek valamit a tagok s kész szombatra a program. Egyszer tréfásétét, másszor kis murit, de meg-esik néha, hogy nagyobbat is rendeznek, melyre a szerencsi intelligencia állandóan hivatalos. Nemsak maguknak taptogatják tehát egyesületüket a tagok, de azt, mint eszközt, mások mulattatására is felhasználják. Igen sikerült koncertet rendeztek az elmúlt szombaton is, mely lánészterien ügyesen akképpen volt összeállítva, hogy a műsor minden pontja útján egy-egy tánc

következett. Közreműködtek: Kodolányi Vik-torné urhölgy, kinek kitűnő zongorajátékát, Guttman Izidor ur, kinek művészi hegedűjátékát a legnagyobb élvezettel hallgatta a jelen volt műértő közönség. Strelkó Arpád ur „kurucdalok”-at, Haag Zsigmond ur pedig „couplet”-kat adott elő. Igen sikerült volt Kiricsány Antal urnak humoros felolvasása és békahangversenye, is melyért az előadót erős tapssal tüntették ki. Volt táncgyűlés is, melyet Rosenfeld Elek ur mutatott be. A koncertről, melyen egy a városi, mint a gyári sok szép asszony és leány jelen volt, meglepedéssel távoztak a reggeli órákban.

TANÜGY.

Zemplén vármegyei Tanító-Egyesület hivatalos rovata.

— Rovatvezető: Schneider Jakab, —

Kéziratok a rovatvezetőhöz S.-A.-Ujhelybe küldendők.

Meghívó.

A „Zemplén-vármegyei tanító-egyesület” 1897. évi december hó 9-én S.-A.-Ujhelyben tartott közgyűlése határozata szerint két működési körre osztott, u. m. *alsó- és felső-körre*. Amennyiben a *felső-kör* szervezésével a közgyűlés engem bizott meg, van szerencsém *T. Kartárs urat a folyó évi május 4-én Nagy-Mihályban*, az állami iskola helyiségében délelőtt tartandó alakuló gyűlésre tisztelettel meghívni. *Tárgyak:* 1. Az állami iskola egyes osztályainak meglátogatása. — 2. „Mit tehet a tanító a szocializmus meggátolására?” Felolvasás, tartja: *Vass József* nagy-mihályi állami tanító. — 3. A számvizsgáló bizottság jelentése. — 4. A választmány által kitűzött munkatételek felolvasása. — 5. A tisztviselői kar megválasztása. — 6. Indítványok. — Közébed.

Akik a közében résztvenni akarnak, valamint akik magukat elszállásoltatni óhajtják, sziveskedjenek előzetesen *t. László E. Flóris* nagy-mihályi állami tanító urat értesíteni. Sátoralja-Ujhely, 1898. ápr. hó 20-án.

Vágó Gyula,

a zemplén. tan. egy. I. alelnöke.

Kedves kartársak a felső-körben!

(Sch) A „Zemplénmegyei tanító-egyesület” halottaiból feltámadva, új életre kelt. A multnál jobb jövőt remélve, igazi lelkesedéssel, teljes buzgalommal fogtunk a munkához, ki-ki vegye ki a maga részét.

Az alsó-kör megalakulása után várva-várt örömmel látogatunk el hozzátok, mint vármegyénk tanítóóságának büszkeségeihez, magyarságunk hű és kitartó apostolaihoz.

Mily boldogító öntudat dagasztja kebleteket, ha arra gondolhattok, hogy a jövő nemzedék — kinél hihetőleg több elismerés leszen — hálás emlékezettel fog rátok gondolni, mert a Kárpáttól a Tiszáig magyar szó fog hangzani minden hazafi szájából, magyar dal fog fakadni minden legény és minden leányzó ajkáról. Ez a munka a ti munkátok, ez a dicsőség a ti dicsőségeitek.

Nagy-Mihály, Terebes, Gálszécs, Varranó, Homonna, Sztropkó és Mező-Laborc mindegyik egy-egy erős vára magyarságunknak, védőbástyája nemzeti ügyünknek.

Legyetek üdvözölve e várak hős katonái, jertek el haditanácsra, merítsünk új erőt a jövő teendőihez, legyenek gyűléseink a komoly munkálkodás mellett a viszontlátás örömmünnepei.

Legyen üdvözölve és áldva a mi mesterünk, ki soha sem szünik meg javunkra munkálkodni, hol csak teheti, bajainkban és örömeinkben őszintén, szerető szívvel osztozkodni, tanácskozásainkat jóakarattalug elősegíteni, legyen üdvözölve és áldva *Nemes Lajos* szeretett tanfelügyelőnk, ki mindig szívesen vesz részt a mi gyűléseinkben.

Tanfolyam. A tarczali m. kir. vancellér-iskolában Kiss Ernő és Suly Antal tanár urak vezetése alatt tartandó szőlő és borgazdasági tanfolyam, mely ápr. 25-én vette kezdetét és máj. 7-ig tart, a következő néptanítók vesznek részt: Kárpáthy Kohut Péter állami Bodrog-Zsadány. — Gaál Endre ev. ref. Erdő-Horváthi. — Sulyok János ev. ref. Erdő-Bénye. — Cervenják János r. k. Zombor. — Persenszky Károly ev. ref. Szerencs. — Nagy Gyula r. kat. Miskolc. — Kerekes Imre ev. ref. Diós-Győr. — Futó Lajos állami, Hossza (Szilágy-megye.) — Rutczik János ev. ref. Komjáthi (Ab.-Torna-m.) — Lehoczy István r. k. Szőlőiget (Ab.-Torna.) — Tóth Bertalan ev. ref. Perkupa (Ab.-Torna.)

Uj tagokul beléptek: Árvay Ilona Sárospatak, Fábrián István abarai ev. ref., Lipsey Károly Legénye és Tegze Mihály b.-olaszi g. k. tanítók. Egyesületünk eddig 161 tagot számlál, most még a nagy-mihályi gyűlés alkalmával megszaporodhatunk annyira, hogy az ország legtekintélyesebb egyesületei közé sorakozunk — már t. i. a számra nézve.

R.-vezető póstája.

H. B. Spatak. — Elkésve vettem, jövő számban.

CSARNOK.

Visszajöttél, visszatértél . . .

Vissza jöttél vissza tértél te kedves kis fecske, Érti szíved szebb lesz itt a csendes tavasz-este, Lásd én nekem már nem oly szép a tavasz, mint másnak, Boldog vagyok mégis hogyha visszatérni látlak.

Nem is sejtéd mily örömmel nézegetlek téged, Mint verdesed örömedbe szárnyaidalál fészked, El-elnézem midőn vígan csieseregve várod Éresz alatt, puha fészken, hü szerető párod.

Térj meg hozzánk, szállj közénk, ha átéltek a telet, Uj öröm vár régi fészked vig tanyája mellett, Én nekem már új tavasz nem hozza meg a párom, De hogy eljőjj, kedves fecském, még is alig várom.

Schuster Györgyné.

Közgazdaság.

Az „Anker” élet- és járadék-biztosító társaság. Bécsben április 14-én tartotta XXXIX. rendes közgyűlését Falkenhayn Ferenc gróf ur 6 nagyméltósága elnöksége alatt. Mint a számadási jelentésből kitűnik, az 1897. évben 10208 ajánlat nyújtott be 24.656.786 frt 41 kr. tőkére és 17.807 frt 47 kr. járadékra és 7923 szerződés 19.020.346 frt 16 kr. tőkére és 15.392 frt 35 kr. járadékra létesített. Az év végén érvényben volt 84.717 biztosítási szerződés 239.750.553 frt 32 kr. tőkével és 117.221 frt 63 kr. járadékkal. Az 1897. évben kifizetett 5.011.876 frt 49 kr., míg a tartalékok szabályszerű emelésére fordított 6.092.895 frt 66 kr. A biztosítéki vagyon a számadási jelentés szerint a díjtartalékokból (biztosítéki alap) 54.683.190 frt 52 kr. összegben, továbbá a részvény-tőkéből 1.000.000 frt és a tőketartalék, külön-tartalék és az 1897. évi nyereségből árutalt 3.144.053 frt 40 kr. összesen 58.827.543 frt 92 kr. összegből áll. A társaság összes vagyona 61.930.327 frt 28 kr. A vagyon e helyezése a törvényes határozmányoknak teljesen megfelelően történik, és ingatlanokból, pupillaris jelzálogkölesönökből és pupillaris értékpapirokból áll, melyekből Magyarországra esik: Magyar értékpap rooban 8.233.267 frt 05 kr. Jelzálogkölesönök magyarországi ingatlanokra (6.786.408 frt becsértékben) 2.759.600 frt, továbbá a társaság háza Deák-tér 6. sz. a. (Anker-udvar) 531.884 frt 40 kr. 32.966 frt 17 kr. tiszta jövedelemmel, tehát összesen 11.247.551 frt 45 kr. O felsőge uralkodói jubileuma alkalmából 10.000 frt a tisztviselők és szolgák nem nyugdíjképes özvegyei és árvái segélyezésére létesítendő alap javára adományoztatik. Az igazgató tanácsból kilépő Zichy Jenő gróf ur ó nagyméltósága az igazgatótanács tagjává ismét megválasztott. Az 1897. évi szelvény f. hó 15-től kezdve 100 frttal váltatik be a társaság pénztáránál.

Árszabály a dohánybevéltásra.

A pénzügyministeriumban már elkészítettek az 1898-1900 évekre szóló tarifát a dohánybevéltásra, melynek tételeit a következőkben közöljük:

Mindenemű szivarboríték-levelet egyetlen osztályban egyformán 95korona árban fognak beváltani, az áremelés tehát métermásánként 17-18 koronát tesz.

De nemcsak a szivarboríték-leveleknél történt lényeges áremelés, hanem a mindennemű közönséges, kerti muskotály és kapadomány-levelek árait is számbavehetően fölemelték, mégpedig oly formán, hogy a közönséges leveleknél eddig szokásban volt válogatott a) és b) osztály helyett ezentul csak általában „válogatott osztály” lesz, ami az igazságos osztályozást nagyon megkönnyíti s mellette az árakat itt is emelték, mert eddig a válogatott a) osztálynak 64 s a válogatott b) osztálynak 60 koronának 64 s a válogatott b) osztálynak 60 koronának, tehát átlag 62 korona volt az ára, míg ezután a közönséges levelek válogatott osztályának 70 korona lesz az ára és így az áremelés ennél 8 korona.

Az I. osztályú levelek ára eddig 40 korona volt, ezentul 52 korona lesz, tehát ezt is emelték 3 koronával.

A kerti leveleknél eltörölték az eddigi válogatott osztályt, amely ugvis csekély mennyiségű volt — s a 4-ik osztályban együvé csoportosították a kerti, erdélyi kerti, csetneki és szentandrási muskotály leveleket, amelyeknek eddig II. osztályát 50-ről 60 koronára, III. osztályát pedig 32-ről 40 koronára emelték.

A kapadományoknak ugyancsak I. osztályát emelték föl, de ez elég jelentékeny, amennyiben az eddigi 56 koronát 60 koronára emelték. A fehér virágú muskotály leveleket, a csetneki és szentandrási muskotály levelektől elkülönítve fognák beváltani, az I. osztályban 60, a II-ban 40 s a III-ban 30 korona árban — amely csetneki és szentandrási muskotály levelek II., III. és IV. osztályú árainak felel meg.

A közönséges levelek II. osztályát 37-ről 36 koronára, a III. osztály 26-ről 24 koronára, a mindennemű kihányást 16-ről 12 koronára s a hulladékot 12-ről 6 koronára szállították le.

Sátoralja-Ujhelyi piac. 1898. április 29.

	I. o.		II. o.			I. o.		II. o.	
	fr	kr	fr	kr		fr	kr	fr	kr
16 gr. zsemlye kilogrammonként	—	2	—	—	Paszuly 100 „	8	—	7	00
Abajdóc-kenyér	—	22	20	—	Aszaltszilva 100 l.	28	—	26	—
Rozs-kenyér	—	18	—	16	„	—	—	—	—
Marhalás	—	48	—	44	Örlött dara 100 „	20	—	18	—
Borjúbús	—	52	—	48	„	—	—	—	—
Báránybús	—	40	—	36	Tatárka 100 liter	—	—	—	—
Sertésbús	—	56	—	—	„	—	—	—	—
Szalonna	—	68	—	66	Burgonya 100 liter	2	80	2	40
Viasz gy. rya	1	50	1	20	Életneműek:				
Öntött gyertya	—	46	44	—	Buza 1 mmáza	14	10	13	80
Szappan	—	24	—	22	Kétszeres 1 mm.	—	—	—	—
Egy tojás	—	2	—	—	Rozs 1 mmáza	10	00	9	70
„ kiló mák	—	36	—	34	Malátárpá 1 mm	8	00	7	50
„ vaj	—	80	—	76	Árpa 1 mm.	7	00	6	40
Sertészsír	—	80	—	76	Zab 1 mm	8	50	7	80
Liszt 100 kiló	25	—	20	80	Kása 1 mm.	11	—	9	—
„	—	26	—	—	Kukorica 1 mm.	6	80	6	60
Borsó 100 kiló	18	—	16	—	Spiritusz 1 liter	—	—	—	—
„	—	20	—	18	„ á 100 Tralles	—	72	—	68
„	—	12	—	8	„ á 100 Sav. káposzta 1 ko.	—	12	—	10
„	—	14	—	9					

Vármegyei Hivatalos Rész.

T. Zemplén-vármegye közigazg. erd. bizottságától. 24/135. erd. sz.

Olvastattam a nagyméltóságú földművelésügyi ministerium folyó évi 18891. szám alatt kelt, az erdőégek megakadályozása és az annál követendő eljárás tárgyában kelt 25261/92. sz. körrendeletnek a közönség emlékezetébe való újbóli felidézése iránti intézvénye.

A felolvasott intézvény, valamint az idézett számú körrendelet a „Zemplén” hivatalos közlönyben közzététetni rendeltetett.

Kelt T. Zemplén-vármegye közigazgatási erdészeti bizottságának S.-A.-Ujhelyben, az 1898. évi március hó 26-án tartott ülésében.

Szerviczky, erd. biz. elnök.

18891./szám. I/4.—1898. M. kir. Belügyminister.

Valamennyi közigazgatási bizottságnak és m. kir. erdőfelügyelőségnek.

Felhívom a közigazgatási bizottságot, (kir. erdőfelügyelőséget), hogy az erdőégek megakadályozása és az annál követendő eljárás tárgyában kiadott 1892. évi 25261. számú körrendeletre az erdőbirtokosok figyelmét újból hívja fel és egyúttal erőlyesen intézkedjék az iránt, hogy ezen körrendeletben foglalt rendelkezések a legnagyobb szigorral végrehajtsanak.

Egyben utasítom a kir. erdőfelügyelőséget, hogy a tudomására jutott nagyobb mérvű erdőégekéről, a helyszínén szerzett meggyőződés alapján és a veszélyeztetett erdő megóvása érdekében tett intézkedések felsorolása mellett, hozzám esetről-esetre, haladéktalanul jelentést tegyen.

Budapest, 1898. március 16.

A minister megbízásából:

Soltz Gyula.

Földművelésügyi m. kir. minister.

25261/sz. I/4. 892.

Körrendelet

valamennyi közigazgatási bizottságnak és kir. erdőfelügyelőségnek.

(Az erdőégek megakadályozása és az annál követendő eljárás tárgyában.)

Az erdőégeknek lehető megakadályozása céljából és figyelemmel a tűzveszélyt növelő szárazabb nyári évszakra, felhívom a Cimet, hogy minden olyan esetben, midőn arra a helyi viszonyok alapos okot szolgáltatnak, az 1879. évi XXXI. t.-c. 9-ik §-a értelmében, a tüzelést és a tűzveszélylyel járó eselekményeket az erdőben, egészen tiltsa meg, s ebbeli tilalmának

pontos megtartása és kellő ellenőrzése felett öröködjék.

Azon esetben pedig, ha az erdőben való tüzelés és a tűzveszély keletkezését előidéző eselekmények feltétlen megtiltását a helyi viszonyok egyelőre szükségessé nem tennék, ennek bekövetkeztéig is utasítsa a kezelő erdőtisztetket s ezek útján az erdők őrizetével megbízott erdőőröket, hogy az erdőben való tüzelést a legéberebb figyelemmel kísérik, s az erdőörvény 9. §-ában foglalt rendelkezésekhez szigorúan ragaszkodván, az erdei tüzelést és a tűzveszélyt előidéző eselekményeket — kiváló szárazabb időjárás alkalmával — csak az elkerülhetlen szükséges esetben engedjék meg, s ha a tüzrakását az általuk kijelölt veszélytelen helyeken megengedték, e körül az erdőégek megakadályozására szükséges elővigyázat és óvórendszabályok pontos megtartása felett lelkiismeretesen öröködjének s intézkedéseik miként való végrehajtását ellenőrzik; minthogy akár a szükséges óvórendszabályok megtétele, akár az oltás szakszerű vezetése, akár pedig a feljelentések körül netalán előforduló bármely mulasztásaik feyvelmi uton fognak büntetettetni.

Ha mindazonáltal a kellő elővigyázat és óvórendszabályok megfelelő alkalmazása mellett is erdőégés támadna, s az oltás sikerét hanyagság, mulasztás, vagy engedelmesség gátolta volna, vagy az erdőégek szándékos gyujtogatások idézték volna elő, utasítom a Cimet, intézkedjék az iránt, hogy a vétkesek az illetékes bíróságnál feljelentessenek s mindazok ellen, kik a törvénynek ide vonatkozó rendelkezései ellenére, az oltás munkálatainál részt venni vonakodtak, vagy az oltás tekintetében kiadott rendelkezéseket egyáltalában, vagy pontosan teljesíteni elmulasztották, az erdei kihágás iránt való eljárás, az 1879. évi XXXI. t.-c. 109. és következő §§-ai alapján megindíttassék.

Az oltás munkálatahoz kirendelt és annál késedelmes, vagy meg nem felelő eljárást követő lakosságot illetőleg pedig, egyúttal figyelmeztetni kívánom a Cimet, hogy ezen kihágások az 1879. évi XXXI. t.-c. 137. §-a értelmében hivatalból üldözendő eselekményt, illetve mulasztást képeznek; hogy tehát az illetékes erdei kihágási bíróságok megkérendők arra, hogy a törvény szigorát nemcsak az erdőtiszték és erdőőrök által feljelentett személyekkel szemben alkalmazzák, hanem azokat is a törvény értelmében büntessék, akiket az illetékes erdészeti személyzet, vagy mások fel nem jelentettek ugyan, de a kizárólag a vizsgálat folyamata alatt beigazoltott, hogy az oltás teljesítése körül meg nem felelő eljárást követtek.

Rendelem továbbá, hogy a tűzveszék által okozott károkat az illető erdőtisztékkel részletesen állapíttassa meg, s ennek megtörténtével, a kir. erdőfelügyelőséggel egyetértőleg, tegye meg a tűzvesztől elpusztított erdők fenntartásának biztosítására s a fahasznalatok szabályozására vonatkozó javaslatait.

Minthogy pedig az elpusztított erdőterületek talajának termékképessége csak azon esetben lesz biztosítottnak tekinthető, ha azt, a hol az alom elhamvadt a legelgetés mindenütt feltétlenül tiltatik, s tekintettel egyszersmind azon körülményre, hogy egyes vidékeken a gyujtogatás azon téves reményben történik, hogy ezzel az erdei legelőknél javítása és korlátlanabb használata érhető el, ebből kifolyólag utasítom a Cimet, hogy az erdőbirtokosokat az erdőégek következményeire előzetesen oly értelemben figyelmeztesse, hogy a tűzveszélylyel járó eselekményekre, az erdei tüzelésre s ezek oltására a saját érdekükben annyival is inkább kiválógodot fordítsanak, minthogy ahol égések fordulnak elő, ott a legelgetés mindenütt feltétlenül meg fog tiltatni.

A fentebbi előzetes intézkedés kiegészítéseképpen rendelem egyszersmind, hogy ott, a hol erdei égések fordultak elő, az elégett területen a legelgetést mindenütt feltétlenül tiltsa meg.

Végül rendelem, hogy a felmerülő erdőégekéről hozzám esetről-esetre részletes előterjesztést intézzen, s ha a gyujtogatók kinyomozása s a bűnvizsgálatnak sikerre való kilátással leendő megindítása érdekében, általános jutalom kifizetését, vagy egyesek megjutalmazását célra vezetőnek és szükségesnek találná, erre nézve, a kir. erdőfelügyelőséggel egyetértőleg, tegyen hozzám részletesen megokolt javaslatot.

Budapesten, 1892. július hó 5-én.

Bethlen.

723/IV. 98. sz. A s.-a.-ujhelyi Járás főszoigabirájától.

Körövény.

Radabányéskai lakos Mitro András kárára f. hó 17-én éjjel r.-bányáskai határból egy sőtét pej 9 éves, hátsó ballábara sánta lova megszökött. A községek előljárói a körözésre felhivatnak.

S.-A.-Ujhely, 1898. ápril 26.

Nemes, szolgabíró.

Körlevél

a járás lakosságához és a birtokos osztályához!

Folyó évi Március hó 1-én a járás lakosságához intézett körlevelemben, kötelező nyilatkozatot tettem az iránt: hogy a szociális mozgalom által jársom területén megzavart köz és társadalmi rendet — a hatalmi körömbé vont törvényes eszközök meghasználásával — hivatalos állásom és kötelességemből kifolyólag kétségtelenül helyreállítom.

Eme nyilatkozatom és kijelentésem consequentiája azon kötelezettség, — hogy ez alkalommal — a midőn 1 havi küzdelem után vármegyénk közszeretben álló főjegyzőjének Méltóságos Dókus Gyula ur kiküldött alispáni helyettesnek, s a segélyemre kivezényelt katonai hatóságnak erélyes támogatásával, egy fanatizált tömegnek — a szociális mozgalommal elérhetlen anyagi előnyök után fölvert hajszáját lecsillapítani, sőt remélem: teljesen beszüntetni sikerült, — arról, hogy mily mértékben vált lehetővé tett ígéretemnek a bevéltása — jársom lakossága előtt beszámoljak; — s egyidejűleg a kivitt eddigi eredményekről, — miként a lezajlott mozgalom jellege, iránya s mérve iránt szerzett személyes tapasztalataimról őket kellően tájékoztassam. —

Mindenekelőtt is a felmerült mozgalom minden viszonyait kellőleg megfigyelve, mint határozott tényt kell konstatálnom azt: hogy a „Földmivelő” hetilap látító közleményeinek szabadon élvezett hatása alatt a szaboesvármegyei apostolok által jársom területén szervezett paraszt socialismusként nem az a kitűzött célja: hogy a szociális tanok elvi álláspontjából a tisztességes munkát kiérdemelt díjazásban részesítse.

Az a népességgel szaporodó szükség, az a paraszt fényűzés, amely az általános civilizációval a munkás osztály és földmivelő nép között napról-napra mint egy epidemia terjed, — a napi bérekben többé nem talál kielégítést; csoda-e tehát, ha jólétét az anyagi érdekeknek egy olyan örült cultusában keresi s reméli feltalálni, — amely vágyainak, tulhajtott igényeinek kielégítését tisztességes munka és szorgalom nélkül is kilátásba helyezi, — s ez egyedül a földosztás.

E cél elérése ösztönző, ez fanatizálja a le-tett eskü hatásával munkás-egyletek leple alatt szövetkezett alakult tömegeket; — e tant emelé a szövetkezet minden tagja titkolt vallásává, — s eltűrve a butaság s gyalázat bélyegét — ennek lett volna képes ha kell mártírjává válni.

Mindama bevallott célok, — amelyek a feles földek kedvezőbb használatát, a napi bérek emelését, — az adók leszállítását, — idegen munkások kizárását, a legeltetési viszonyok kedvezőbbé tételét, s végre a kutya-adó, kémény-seprődíjak eltörlését tűzik ki a szövetkezetek zászlóira, — csak elpalástolásául szolgáltak azon titkon ápolni és rögeszméiké vált óhajnak, mely a földbirtok felosztásával, a társadalmi fokozatok eltörlésére, — s az ez iránt történelmileg jogosult és köteles tiszteletnek kiáltására fanatizálja a józan ész használatától megfosztott szövetkezeteket.

Elmerem mondani, hogy kevés ember van kinek a természetől érzékenyebb szív jutott volna mint nekem; a szenvedés, melyet magam körül látok rendszerint fájdalommal tölti el lelkemet: — De midőn a fentjelzett irányban elfajult mozgalommal szemben a jóakaratu felvilágosításnak, csaknem 2 hóig tartó munkájában kifáradva — azon tiszteletlen magaviseletet, azon kihívó praepotentiát kellett tapasztalnom jársom félrevezetett lakossága részéről, amelylyel a szelidebb eszközökkel célbavett megtérítésnek, — s hatósági beavatkozásomnak a sikerét meghiúsítani törekedett, — s midőn tapasztalám, hogy a „Földmivelő” által arcátlanul terjesztett osztálygyűlölet, — mint a sértő nyilnak a töredéke, újabban felszaggatta a régen begyógyult sebeket, — hidegen hagytak érzelmeim, fájt a lelkem, — de nem változott s nem változhatott a küzdelem alatt, mert teljesen meg voltam és meg vagyok győződve arról, hogy a köz- és társadalmi renddel szemben veszélyes irányban fanatizált tömeget békésen adminisztrálni többé nem lehet, — s éppen azért, ha valamikor, most vált eminens hivatásom az, hogy a megzavart törvényes rendet, hivatalos érdekből is minden eszközzel helyreállítsam.

E cél vezérelt akkor — midőn azon felfogástól áthatva, hogy az anyagi előnyök utáni jogosulatlan hajszát csak anyagi veszteségekkel lehet ellensúlyozni, a szociális szövetkezetek részére azon nyilatkozatot, — melyben kötelezőleg kijelentik: hogy szövetkezetüket feloszlatták, letett esküjüket erkölcsileg kötelező erejűnek nem tartják — s hogy egymásért egyetemlegesen jótállva a központi szegény-alap javára 100 forintot lesznek kötelesek fizetni minden esetben, ha jövőre a törvény által tiltott szövetkezetek avagy gyűlésekben résztvennének — megfogalmazva aláírás végett kiadtam.

Bevallom, hogy a nyilatkozatoknak aláírása nem csekély feladatot képezett.

Erezte minden tagja a szövetkezetnek, hogy egymásért erkölcsi és anyagi felelősséget vállalva — aláírásukkal egyszer s mindenkorra kizárják örült vágyaiknak teljesülését; — s bár tudták, hogy eszméikre győzelem nem várhat — ama tény, hogy minden községben a mozgalomban részt vett vagyonsabb földmivelő osztály lett az egyetemleges kötelezettségből kifolyó felelősséggel, a vagyontalan osztály ellenőrül odaállítva, mint titkolt vágyaiknak sir-köve nehezedik lelkükre igazolásául annak, hogy míg állam és társadalom létezik, — a hatalom van hivatva arra, hogy annak kötelekeit a törvényes életformák között, végső esetben még nyomása által is — összetartsa.

E nyilatkozatokat — jársom mindazon 43 községében, amelyekben a szociális szövetkezetek tényleg szervezve valának, — minden szövetkezeti tag — tehát 4210 ember aláírta, a többi 7 község előljárósága és képviselőtestülete pedig kötelező nyilatkozatot tett az iránt, hogy miként eddig, úgy jövőre is, hasonló törvényellenes mozgalomba belémenni nem fognak, s így remélhetőleg — helyre állítván a megzavart törvényes rend, — e pillanatban, amidőn eziránt, jársom lakosságát teljesen megnyugtathatom, — nem mulasztatom el, hogy mélt. Dókus Gyula es. és kir. kamarás s vármegyénk főjegyzőjének, azon odaadó tapintatos s jóakaratu támogatásáért, amelyben engemet — minden oldalról zaklatott eljárásom körül azon ügybuzgalommal, amely minden tényét jellemezni szokta — részesíteni sziveskedett; ugy nemkülönben a katonai s esendőri karhatalom alkalmazására kivezényelt 34. és 66. gyalogezred — s a csendőrség tisztikarának, de különösen a küzdelem hevében s végső lebonyolításában velem részt vett 34. ezred rokonszenves tisztikarának, végül a segélyemre kirendelt szolgabíró urak: Nemes Sándor, Mecner Gyula aljegyző, Fischer Lajos báró és Szmrecsányi Béla dr.-nak ügybuzgó és erélyes közreműködésükért jársom lakossága nevében e helyütt is forró hálám és köszönetemnek méltó kifejezést ne adjak; s e kedves kötelességemnek azon kijelentés mellett teszek készséggel eleget, hogy a 34-ik ezrednek különösen a II. zászlóalja a hatóság támogatására kifejtett erélyes eljárása által újabban fényes bizonyítékát nyújtja azon felfogásnak, hogy a tényleg fenálló társadalmi rend értelmi és erkölcsi ereje csak akkor képezheti biztos talpkövet az állam-szerkezetnek, ha a különböző hatósági tényezők, annak állandó biztosítására, fejlesztésére együttes erővel közrehatni igyekeznek.

Végül azon óhajom mellett zárom be soraimat, hogy a mult idők békés egyetértése, eme egyetértés édes emléke, tegye újólag feloldhatatlanná azon köteleket, mely jársom területén a birtokos osztályt a földmivelő néppel összeköté.

Szeretet tehet csak nemzeteket, társadalmakat nagygyá; — e szeretet nélkül társadalmak nem állhatnak fenn, — de ha valamikor, most van e szeretet lelkesedésére leginkább szükségünk, hogy a felettünk átvonuló forogtegnak még netalán észlelhető nyomait is örökre elenyészteszethessük.

Adja isten, hogy ugy legyen!

Kelt K.-Helmeczen, 1898. évi ápril 4-én.

Bencsik István,
járási főszolgabíró.

2187./k. i. 98. sz.

Nyilatkozat.

Jársom lakossága és birtokos osztályához 2187. sz. alatt intézett körlevelemben — azon hatósági közegek sorai között — akik a vármegye tek. tv.hatósága által a szociális mozgalom által provokált hatósági intézkedések végrehajtásához, támogatásomra kiküldettek, felelősségből, Szmrecsányi Béla dr. szolgabíró urat, miután hivatalos érdekből a szerencsi járásba visszarendeltetvén, a mozgalom elleni küzdelemnek csak első két hetében vett részt — megnevezni elmulasztottam.

Miután pedig Szmrecsányi Béla dr. szolgabíró ur, itteni működésének ideje alatt hatósági teendői körül teljes ügybuzgalmat s fáradhatatlan odaadást tanusított, ezt személyesen szerzett tapasztalataim alapján, az osztó igazság érdekében pótlólag a nyilvánosság előtt is szíves készséggel dokumentálom, s kifejtett tevékenységéért, részére jársom lakossága nevében ez uton is köszönetemet nyilvánítom.

Kelt K.-Helmeczen, 1898. ápril 26-án.

Bencsik István,
a bodrogközi j. főszolgabírája.

15 m. r./1898. sz.

Hirdetmény.

Egy bitangásban talált 12 éves pej kanca ló, a bal csipője hibás, folyó 1898. évi április hó 18-án mezei kárban találtatott.

A tulajdonos jelentkezzék máától számított 20 nap alatt Sárospatak város házána a ló átvé-

tele végett, mert ellenkező esetben a ló 1898. május 11-ikén nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

Sárospatak, 1898. április 19.

Molnár János, főbíró.

1766./98. I. sz. A homonnai járás főszolgabírájától.

Körözés.

Ehrenreich Náthán göröginyei lakos egy-éves daruszörü, rövid tömörszarvu ökor-tinója a legelőről eltűnő, köröztetik azzal, hogy feltalása esetén hivatalom értesítendő.

Homonnán, 1898. április 17-én.

Haraszthy Miklós, főszolgabíró.

1968./I. 1898. sz. A szerencsi j. főszolgabírájától.

Körözés.

Lovas József mádi lakoshoz f. évi április hó 25-én egy sárga szörü nőtény agár kutya került, melyet nevezett igazolt tulajdonos a jelentkezésig gondozás céljából magánál tart. Körözését elrendelem.

Szerencsen, 1898. április 29.

Pintér István, főszolgabíró.

1969./I. 1898. sz. A szerencsi j. főszolgabírájától.

Körözés.

Folyó hó 25-én Dajka János ondi lakos udvarába egy fekete pókos kanca ló betévedt és általa gondoztatik. Felhívom a tulajdonost, hogy 15 nap alatt annál is inkább jelenjen meg a ló átvétele végett mert, különben az mint gazdátlan jószág az 1894. XII. t.-c. 105 §-a értelmében fog eladatni.

Szerencsen, 1898. április 29-én.

Pintér István, főszolgabíró.

Nyilt-tér.)*

Alapított 1841. évben.

A Pesti magyar kereskedelmi bank váltó-üzlete

Alaptőke: **BUDAPEST** Tartalék-alap: **11 millió forint.**

15 millió forint V. Dorottya-utca 1.

elad a II. sorsjáték I.-s osztályára érvényes Magyar osztálysorsjegyet

1/1 6 frt, 1/2 3 frt, 1/4 1 frt 50 kr., 1/8 75 kr.

a pénz beküldése, vagy utánvétel mellett. Minden vásárló megkapja a hivatalos tervezetet.

Az ezen intézetnél vásárolt sorsjegyek a bank bélyegzőjével vannak ellátva.

A megrendelések postafordultával kéretnek, mert a készlet máris fogytán van.

Közlödomásu, hogy az első sorsjátéknál a legtöbb fő- és melléknyeremény az ezen intézetnél vásárolt sorsjegyekre esett.

*) Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Heti naptár.

Vasárnap,	május 1. Józs. olt.
Hétfőn,	május 2. Atanáz ea.
Kedden,	május 3. Sz. ker. megt.
Szerdán,	május 4. Flórián vt.
Csütörtökön,	május 5. V. Pius pp.
Pénteken,	május 6. Olajb. János †
Szombaton.	május 7. Szaniszló pk.

A szerkesztő postája.

I. Z. urnak — K.-Helmeczen Nos: Közzétgyem?

Felelős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza.
Kiadó-tulajdonos **Éhler Gyula**

Hirdetések.

Árlejtési hirdetmény.

Mernyik községben az ág. hitv. ev. lelkész-lak és iskolai tanterem tervrajz szerinti felépítése 4200 frt általány összegben, négy év alatti kifizetéssel, árlejtés útján kiadatik.

Felhivatnak az édekel vállalkozók, hogy zárt ajánlataikat alólírhöz ezimeze **folyó évi május 15-éig** adják be, hol a tervrajz az építkezési munkákat összeírása megtekinthető, valamint részletesebb feltételekről tudomás szerezhető.

Varannón, 1898. április 20-án.

Werner Gyula,
egyházközségi felügyelő.

Keil-lakk

(Glasur)

legkötőbb mázoló-szer puha padló számára, 1 nagy palack ára 1 ft 35 kr. — 1 kis palack ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képeretek stb. bearányozására. 1 kis palack ára 20 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére. 1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kaphatók:

BEHYNA TESTVÉREKNÉL, S.A.-UJHELY.

A „MISKOLCZI HITELINTÉZET“ áru- és terményraktáiraiban
az ez idei

VI-ik évi gyapju-vásár

beraktározással egybekötve

1898. évi június hó 15-ik napján tartatik.

Részletes felvilágosítással szívesen szolgál

A „Miskolczi hitelintézet“ részvénytársaság
igazgatósága.

Utánnomás nem díjazatik.

„Swift Waftenrad“

fegyvergyári kerékpárok
Zemplén-vármegyei képviselősege:

Kornstein Ignácznál
S.-A.-Ujhely.

Ajánlok továbbá: egy teljes szeszgyári berendezést, henczefőző és szesztartánnyal, ugyszintén: 2 $\frac{1}{2}$., 4., 8., 12 lóerejű cséplő-garnitúrákat, egy vasesztergapatot használt, de teljesen kijavítva.

A tavaszi időnyre: Záhonyi eredeti oberndorfi répamagot, arankamentes lóheremagot, mindennemű gazdasági gépeket, műszaki szerzőségeket és anyagokat.

Jutányos árak és előnyös fizetési feltételek.

Tisztelettel:

Kornstein Ignác.

Kitünő padló-máz!

puha padlóra.

Linoleum padló-zománc

3 árnyalatban.

Bejegyzett védjegy: VAS LOVAG.

Lakk és festék-gyár.

Eisenstädter Testvérek Bées.

Teljesen használatra kész, csinos és a cizellak megfelelő 1 kilós dobozokban.

Linoleum padló-zománc egy óra alatt megszárad pompás fényű, sima és repedésektől ment marad.

Linoleum padló zománc közvetlenül a dobozból mázolható fel.

Linoleum padló zománc használatra sokkal olcsóbb, mint a többi padló-fénymáz.

Kapható minden nagyobb festék- és gyógyáru-üzletben.

Egyedüli főraktár S.-A.-Ujhelyen:

BEHYNA TESTVÉREKNÉL.

Szomorú -- de igaz,

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziaszer ellentállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bebiztosításként alkalmaztatik közvényenél, csuszal. tagszorgatásnál és meghűléseknel és az orvosok által bebiztosítottok is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr és 1 ft üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosan legyünk, mert több kisebbtérű utánszat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter cégjegyzése nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. 35 kir. udvari szállitók, RUDOLSTADT.

hogy öltözékeinkre nagyobb gondot fordítunk mint egészségünkre. Ha ruháinkon a legparányibb szakadékok (szelünk sietünk azt legott eltüntetni, nehogy nagyobbodjék, de de ha ez testi egészségünknel az eset, sz'mba se veszünk. Egy kis köh gés, főfájás, emésztési zavarok stb. mit tesz az? ugyet se vetünk rá. Hát ez **vétkes könnyelműség**, mely később keservesen megboszulja magát rajtunk, mert valamint a kis szakadékból nagy lesz, épp úgy a kis bajból nagy baj keletkezik, ha kellő intézkedés nincsen a kéznél. A legtöbb betegség kuforrása a gyomor rendetlen működése a mit idejekorán használva. Egger kellemes ízű **Sodapasztillája** csakhamar beszűntet (1 doboz ára 30 kr.) A tüdő, torok mellbajok köhögéssel, rekedtséggel s elnyálkásodással kezdődnek. Egger kitünő ízű **Mellpasztillája** megóv bennünket a bajtól teljes biztossággal (1 doboz 50 kr. és 1 ft. Próbadoz 25 kr.)

Kaphatók minden gyógyszerertárban S.-A.-Ujhelyen: **Widder Gyula, Kincsesy Péter, Cs. Buday Akos** urak gyógyszerertáiraiban. Főraktár: Nádor gyógyszerertár (Dr Egger Leo és Egger J) Budapest Váci-körút 17

HUDÁK JÓZSEF

gazdasági gépműhelye és érczöntődéje

Tokajban. (Kis-Tokaj, magyar-köz.)

Ajánlja a n. é. gazdálkodók szives figyelmükbe, eredeti

Wermorel

rendszerű permetező gépeit, egy évi jótállás mellett, darabját 17 forint 50 krajczárért.

Ajánlja ujonnan a mai kor kivánalmainak megfelelően berendezett gépműhelyét és érczöntődjét, készít mindennemű gazdasági gépet, **kut és szivattyukat** minden ezéla, **tüzi fecskendőket**, kerti és locomobil fecskendőket, vállal gazdasági és **házi vízvezetékek** berendezését ugyszintén mindennemű javításokat jutányosan, pontos kivitelben teljesít.

Érczöntvényeket, tengely ágyazatok (Lager) gőzkazán felszerelések, nyers vagy kidolgozott állapotban, saját vagy idegen minták után, jutányos áron szállít.

A legkötőbb **Phosphor csapágyfém**, (Compoziczió) 1 kgr. 90 kr., mind ezekben ismét elárusítóknak árkedvezmény adatik.

Tk. 1877/98. szám.

Hirdetmény.

Prauróc község telekkönyve birtokszabályozás következtében az 1869. évi 2579. számú szabályrendelettel képest átalakították és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. évi 29., az 1889. évi 38. és az 1891. évi 16. t.-czikkek tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi 29. t.-cz.-ben szabályozott eljárás a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosítottak.

E czélból az átalakítási előmunkálat hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben **1898. évi május hó 23-án fog kezdődni.** Ennélfogva felhívattak:

1. az összes érdeklettek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik;

2. mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átíratásra az 1886. évi 29. t.-cz. 15-18., és az 1889. évi 38. t.-cz. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerelni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött bizottság előtt élőszóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyegilleték elengedési kedvezménytől is elesnek; és

3. azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jogok törlesztését kérelmezzék, illetve, hogy törlesztési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság Homonnán, 1898. évi április hó 7. napján.

Dezsó Sándor, kir. albiró.

Homlokzat festék-gyár

Első cs. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

Kornsteiner Károly Bécs, III., Hauptstrasse 120. (saját házában.)
Az arany éremmel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-bánya, és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E homlokzat-festékek, melyek mészből feloldhatók, száraz állapotban poralakban és 40 különböző mintában különként 16 krtól felfelé szállítanak, és a mi a festék szűrőszűrőjét illeti, azonos az olajfestékekkel. — Mintakártya, ugyszintén használati utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

1.000,000 korona Egy millió nyerhető.

A 2. ik magy. kir. szabad. osztály-sorsjáték.

50 000 nyereményének jegyzéke.

A játékterv 9. §. szerint a legnagyobb nyeremény

1.000,000 korona
Egy millió

A nyeremények következőleg vannak beosztva.

Nyeremények:	Korona:
1 á	600 000
1 „	400 000
1 „	200 000
2 „	100 000
1 „	90 000
1 „	80 000
1 „	70 000
2 „	60 000
1 „	40 000
5 „	30 000
1 „	25 000
7 „	20 000
3 „	15 000
31 „	10 000
67 „	5 000
3 „	3 000
432 „	2 000
763 „	1 000
1238 „	500
90 „	300
47350 „	200, 170, 130, 100, 80, 40 korona.

50000 nyeremény és jutalom 13.160.000 kor. melyek hat osztályban kiosztottnak.

Fehér Lajos és társa

a m. kir. szab. osztály-sorsjáték főelárúsi
Budapest, Gizella-tér 5 sz.

A 2. ik magy. kir. szab. osztály-sorsjátékban

a sorsolási program szerint egy millió koronát, tehát hatalmas összegű készpénzt nyer a legnagyobb nyeremény a játékterv 9. §. szerint; ennél fogva ezen osztály-sorsjáték nagyon előnyös nyeresési esélyeket nyújt, és pedig

100,000 50,000

eredeti sorsjegy. pénznyereményt.

A sorsjegyek felének nyerne kell. Az összes 50,000 nyeremény a mellette álló jegyzékben fel van sorolva és a kormány ellenőrzése mellett 6 egymásután következő rövid időközben kiosztottnak, midőn is a nyert összeg a szerencsés nyerőnek készpénzben kifizetetik.

Eredeti sorsjegyeket következő eredeti áron alól adunk el:

Egész eredeti sorsjegy 6 frt — kr.
Fél „ „ 3 frt — kr.
Negyed „ „ 1 frt 50 kr.
Nyolczad „ „ 0 frt 75 kr.

Az összegnek postautalványon való vétele után azonnal megküldjük a rendes eredeti sorsjegyet az első huzásbani érvényesítéssel. Kívánatra utánvételt is küldjük a sorsjegyeket.

Minden sorsjegyküldeményhez az eredeti huzási programot is megküldjük és minden huzás után vevőink azonnal megkapják az eredeti huzási lajstromot.

Gyakran ezreket koczkatatnak merész vállalatokba, amidőn a kilitásba helyezett nyeremény nagyon kérdéses. Ennél fogva koczkatatassunk egy sorsjegy vételével aránylag oly csekély összeget, amely által hirtelen nagy-tőkét nyerhetünk.

Sorsjegykészletünk nagyon csekély és gyorsan elfogyhat, tehát ajánljuk, hogy a rendelmenyvel ne késünk és kérjük azokat, lehetőleg azonnal, azonban mindenesetre legkésőbb folyó évi május 11-ig hozzánk beküldeni.

Gara és Társa

a m. k. szabad. osztály-sorsjáték főelárúsi
Budapest, Károly-körút 11.

A nagy. m. k. osztály-sorsjáték első osztályának huzása május hó 11. és 12-én lesz. Ezen hat osztályból álló sorsjátéknál ismét több milliót fognak nyerni. Az első osztályu tervszerű betét

egy egész sorsjegyért 6 frt — —
egy fél sorsjegyért 3 frt — —
egy negyed sorsjegyért 1 frt 50 kr.
egy nyolczad sorsjegyért — 75 kr.

Rendelmenyeket azonnal eszközölünk.

Gara és Társa a m. k. szab. osztály-sorsjáték főelárúsi
BUDAPEST, KÁROLY-KÖRÚT 11.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH mezőgazdasági gépgyárosok

BUDAPEST, Váci-körút 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcseplőgép készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig, szalma-kazalozók, továbbá járgány-cseplőgépek, here-cseplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők.

legjobb sorvetőgépek, boronák, szecska ágók, répvágók, kukorica-morszó darálók, őrlő-malmok, egytemes aczélek, két- és háromvasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Akar ön jó cognacot inni?

Kérjen mindig csak

TOKAJI COGNACOT

TOKAJ VAROS CZIMERÉVEL

(kigyós kereszt a hármás hegyen.)

mert különben értéktelen hamisítványt kap.

Valódi Tokaji Cognac kapható:

minden nagyobb fűszer- és csemege kereskedésben és gyógyszerárban.

ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁR
TOKAJ.

Főraktár: Nagy Ferencz, fűszer-, festék- és rövid-áru kereskedése S. A.-Ujhely Rákóczi-utca.

Hirdetmény.

Ő cs. és apostoli királyi Felségének legfelső elhatározása folytán ezennel megindítatik a XX-ik magyar királyi államsorsjáték,

melynek remélhető tiszta jövedelme akként osztassék fel, hogy abból 1. a vagyontalan állami tisztviselők özvegyei és árvái részére gyűjtendő alap, 2. a cirkevenczai »László-gyermekkorház, 3. a zólyom-lipcei »Gizella« munkás-árvaház, 4. a Jásziv-egyesület, 5. az erdővidéki (Baróti) közkorház, 6. a budapesti »Klotild« szeretetház, 7. a kolozsvári jótékony nőegylet, 8. a nagypénteki társulat, 9. a békésmegyei Fehér Kereszt-egylet részesítették.

E sorsjáték összes, 7691-ben megállapított nyereményei az alább következő játékterv szerint 365,000 koronára rúgnak, és pedig:

1 főnyeremény	150,000 korona	10 nyeremény	1000 korona
1 „	50,000 „	20 „	500 „
1 „	20,000 „	50 „	100 „
1 „	10,000 „	100 „	50 „
2 nyeremény	5,000 „	1000 „	20 „
5 „	2,000 „	6500 „	10 „

Az összes nyeremények készpénzben fizettetnek ki.

A huzás visszavonhatatlanul 1898. évi június hó 30. Budapesten történik.

Egy sorsjegy ára 2 frittal o. é. van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók a lotto igazgatóságnál Budapesten (Pest, fővámbáz, főtelep), a hová a megrendelt sorsjegyek ára postautalvány mellett előre beküldendő, valamennyi sós- és adóhivatalnál, a legtöbb postahivatalnál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyéb sorsjegyáruló közegnél.

Budapesten, 1898. április hó.

M. kir. lottó-igazgatóság.

9 es számú „Zuckerin“.

Adagtablettekben oly édesítő erővel bír, hogy
1/2 kilo cukor édességi értéke

csak 3 és fél krajczárba kerül.

Egy krajczárért 6 esésze kávét lehet megédesíteni.
Olesőbb tablettek is kínálnak, azonban

csak kizárólagosan „ZUCKERIN“ tabletteket kérjünk.
Kapható vegyesáru-üzletekben. — Raktárakat létesít:

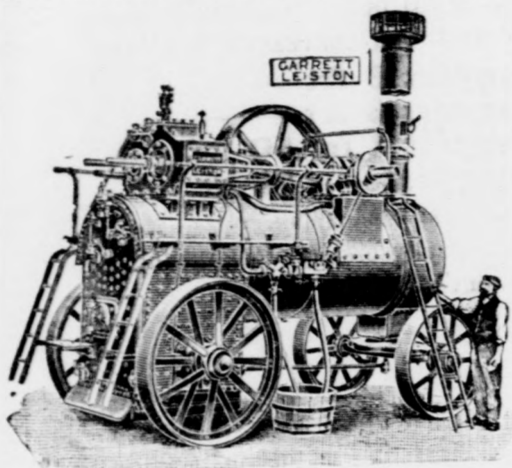
DÁVID JÓZSEF, ARADON.

Ügynökségi és bizományi üzlet.

IFJ. KOTZÓ PÁL

Budapest, V. kerület Lipót-körut 18. szám.

A t. cz. vevőközönségnek szives tudomására hozza, hogy nagyobb kényelmükre iródját

V. ker., Lipót-körut 18. sz.

(Vigszínház mellett, a nyugati pályaudvar Margithid közelébe) helyezte át.

Fentartotta azonban a VIII. ker., Szentkirályi-utca 49. sz. műhelyt és az V. ker., Lipót-körut 8-10. sz. alatti raktárhelyiségeit.

A közönségnek további pártfogását kérve ajánlja Garrett legújabb szerkezetű compound gézmogonyait, félstabil és stabil alakban, amelyek 40% tüzelőanyag megtakarítással dolgoznak.

Gőzmogonyokat és gőzcsepplőket négszer fordítható acél dobsinkekkel, toldást nem igénylő szalmarúzókkal a nagy szita felülettel minden nagyságban.

Minden fajta lovas cséplőkészleteket, arató- és vetőgépeket, szecsavágókat, repavágókat és minden más gazdasági gépeket.

Vidéken lakó szolid ügynökök felvételnek.

Legnagyobb nyeresemény legszerencsésebb esetben

1.000,000

korona.

Az összes 50.000 nyeresemény JEGYZEKE.

A legnagyobb nyeresemény legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona

A nyeresemények részletes bosztása a következő:

Készpénzben fizetendő	Jutalom
1	600000
1	400000
1	200000
2	100000
1	90000
1	80000
1	70000
1	60000
1	40000
1	30000
1	25000
1	20000
3	15000
31	10000
67	5000
3	3000
132	2000
363	1000
1238	500
90	300
31700	200
3900	170
4900	130
50	100
3900	80
2900	40

50,000 nyer. és jut. összegben 13.160,000 melyek hat húzásban sorsoltatnak ki.

A második nagy magy. kir. osztályosorsjáték nemsokára ismét megkezdődik és újból

50,000 jut 100,000

pénznyeresemény jut eredeti sorsjegyre, tehát az oldalt levő jegyzék szerint a sorsjegyek fele nyereseménnyel huzatik és a nyeresési esély igen nagy.

Összesen tizenhárom millió 160,000 korona kerül biztos döntésre. A legnagyobb nyeresemény legszerencsésebb esetben

egy millió korona.

Minél előbbi megrendelésnél I-ső osztályú eredeti sorsjegyeket a tervszerinti eredeti áron és pedig

egy egész I. o. eredeti sorsj. 6.- frt
fél „ „ „ 3.- „
negyed „ „ „ 1.50 „
nyolcad „ „ „ .75 „

utánvétellel, vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldünk szét. Hivatalos jegyzéket minden húzás után megküldjük, hivatalos tervezetek díjtalanul rendelkezésre állanak. A húzások nyilvánosan történnek a magy. kir. kormány felügyelete alatt.

Az I. osztály nyereseményhúzása május 11. és 12-én lesz és kérjük b. megrendelését legkésőbb

május hó 11-ig (húzás napja) közvetlenül hozzánk beküldeni.

Török A. és T. sa

m. kir. szab. osztályosorsjáték főelárusítói

Budapest, V., Váci-körut 4/A.

Rendeléstől kivágando.
TÖRÖK A. és T. sa uraknak
Budapest, Váci-körut 4/A.
Kérem nekem eredeti I. osztályú osztály-sorsjegyet a hivatalos tervszettel együtt küldeni.
Az összeg: frt } postautalványval káldatik.
(Amely rovat szükségtelen, törlendő.)
Pontos czím:

Hirdetmény.

A t. cz. közönség tudomására hozatik, hogy alulírott intézet földbirtokokra és S.-A.-Ujhelyben lévő házakra 10-50 évig terjedő

Törlesztési kölcsönöket

eszközöl.

A feltételekre vonatkozó bővebb felvilágosítással szolgál a

S.-A.-Ujhelyi Népbank mint Takarékpénztár.

SZIVATTYÚKAT TŰZFECSKENDŐKET

házi, ipari, mezőgazdasági, építkezési és egyéb nyilvános czélokra kéz-, járgány és erőhajtásra.

városi, községi, gazdasági és gyári tűzoltóságoknak,

harangokat és harangállványokat

templomok, iskolák stb. részére.

Büzmentesen működő püczegödör tisztító készülékeket, utczai öntöző-kocsikat, sárkaparókat

készít és ajánl a

Budapesti szivattyú- és gépgyár
részvény-társaság (ezelőtt **WALSER FERENCZ**)
Budapest, VI., Külső váci-ut 45.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve.

Leghatásosabb szer a poloska, bolha, moly

és minden konyharovar kiirtására.

Zacherlin

hatása bámulatos. A legjobb ölszer mindenféle rovar kiirtására s azért világszerte páratlan elterjedésnek örvend. Ismertető jelei: 1. **A lepecsételt üvegcsé.**
2. **„Zacherl“** neve.

A valódi Zacherlin kapható:

S.-a.-Ujhelyben: Kincsesy Péter, Widder Gy., Fischer Hani, Behyna test., Grünbaum M., Nagy Ferencz, Klein Henrik, Klein Albert Malártsik György, Szentgyörgyi Vilms, Rosenblüth Sándor, Klein Géza, Kristóf Károly, Glück Samu, Szikszay Róza és Markus Safr. Abauj-Szántó: Blau Herman. Sávary Kálmán, Friedmann Simoa. Forró-Encs: Haimann Salamon. Gálszécs: Grün Lajos, Engländer Ign. és Friedmann Lipótnál. Homonnán: Friedmann Markus, Hocza Gyula, Klein Dávid és fia, Kuharszky Gyula, Pápay Pál, Szekerák Aladár,

Rosenblüth Márkus. N.-Mihályban: Glück Mór, Tolvay Imre, Buczinszky Lajos, Wünschendorfer K. és Marmorstein Jenő. Sárospatakon: Pavletits György s Palcsó Lászlónál. Szerencsen: Rochlitz Dezső, Turcsányi Ferencz. Szinna: Császár Árpád. Tállyán: Gottfried Sámuel. Tokajon: Frisch Vilmos, Hehn Samu, Morgenstern Izidor, Olay Lajos, Zákó Soma, Gross Izrael. Varannón: Cseri Herman, Gaál Sándor. Friedmann és Rosenberg.